

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО, КРИМІНАЛЬНО-
ВИКОНАВЧОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ**

ПОГОДЖЕНО:

Завідувач кафедри
доктор юридичних наук

С. Р. Тагієв

« 31 » серпня 2020 р.

СИЛЛАБУС

**навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-
правової політики України»**

освітній ступінь - доктор філософії
галузь знань – 08 «Право»
спеціальність – 081 «Право»

РОЗРОБНИКИ:

професор кафедри, доктор юридичних
наук Пузирьов М. С.

доцент кафедри, кандидат юридичних
наук Звенигородський О. М.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри кримінального,
кримінально-виконавчого права та
кримінології протокол № 13 від
«31» серпня 2020 р.

Кредити та
кількість годин:

для денної форми навчання – 150 годин / 5
кредитів ECTS: 32 год. – лекції, 32 год. – практичні
заняття; 86 год. – самостійна робота (екз. – 6 сем.);

для заочної форми навчання – 150 годин / 5
кредитів ECTS: 14 год. – лекції, 16 год. – практичні
заняття; 120 год. – самостійної роботи (екз. – 6 сем).

1.АНОТАЦІЯ КУРСУ

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни з циклу професійної підготовки (за вибором навчального закладу) «Актуальні проблеми кримінально-правової політики України» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії зі спеціальності 081 «Право» для денної та заочної форм навчання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є кримінально-правова політика держави – витоки її формування, сучасний стан та тенденції розвитку, особливості кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень.

Міждисциплінарні зв'язки: фундаментальні дисципліни – «Теорія держави та права»; галузеві дисципліни – «Кримінальне право», «Кримінально-процесуальне право», «Кримінально-виконавче право», «Адміністративне право» та ін.; інші неюрідичні дисципліни – «Філософія», «Філософія права», «Логіка», «Соціологія» та ін.

Навчальна програма дисципліни відповідає загальним вимогам, які пред'являються до такого роду документів і в структурному плані побудована на базі модулів. Вона складається з таких змістовних модулів:

1. Вихідні положення кримінально-правової політики;
2. Особливості кримінально-правової політики на сучасному етапі.
3. Особливості кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень.

Опис навчальної дисципліни

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики України» є

- *загальноосвітня* (навчальна) – засвоєння основних теоретичних положень кримінально-правової політики держави, розвиток вміння правильно застосовувати знання щодо кваліфікації кримінальних правопорушень, одержані під час вивчення кримінального права та інших галузей права;

- *розвивальна* – прищепити вміння правильного застосування знань, одержаних під час вивчення кримінального права та інших галузей права, у процесі застосування кримінального законодавства;

- *виховна*

- формувати ціннісні орієнтири відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особи;

- виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави;

- формувати високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

1.2. Основними завданнями навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики України» є ознайомлення слухачів з:

- теоретичними проблемами поняття кримінально-правової політики;
- основними етапами історії української кримінально-правової політики;
- взаємозв'язком кримінально-правової політики з кримінально-процесуальною, кримінально-виконавчою та кримінологічною політикою;
- принципами, напрямками, суб'єктами формування та суб'єктами реалізації кримінально-правової політики в Україні;
- сучасними тенденціями кримінально-правової політики держави, та з найбільш складними проблемними питаннями, які виникають в ході реалізації кримінально-правової політики в Україні, у т. ч. при кваліфікації кримінальних правопорушень;
- проблемними питаннями криміналізації та декриміналізації діянь та проблемами пеналізації та депеналізації діянь.

Заплановані результати

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми слухачі повинні:

володіти

- глибокими професійними знаннями, науковим і культурним кругозором рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії, зокрема шляхом засвоєння знань основних концепцій, теоретичних та практичних проблем, історії розвитку галузі науки та сучасним станом розвитку наукової літератури за обраною спеціальністю;

знати:

- поняття та предмет кримінально-правової політики;
- завдання кримінально-правової політики;
- джерела та типи кримінально-правової політики;
- принципи кримінально-правової політики;
- рівні кримінально-правової політики;
- особливості формування кримінально-правової політики в різні етапи розвитку держава і права України;
- взаємозв'язок кримінально-правової політики з кримінально-процесуальною, кримінально-виконавчою та кримінологічною політикою;
- форми реалізації кримінально-правової політики;
- види застосування закону про кримінальну відповідальність;
- основні напрямки криміналізації та декриміналізації діянь;
- сучасні тенденції розвитку норм і інститутів кримінального права України.

вміти:

- оцінювати сучасний стан кримінально-правової політики;
- визначати перспективні напрямки кримінально-правової політики;
- розробляти заходи вдосконалення кримінально-правової політики України в різних напрямках

На вивчення навчальної дисципліни відводиться:

для денної форми навчання – 150 годин / 5 кредитів ECTS: 32 год. – лекції, 32 год. – практичні заняття; 86 год. – самостійна робота (екз. – 6 сем.).

для заочної форми навчання – 150 годин / 5 кредитів ECTS: 14 год. – лекції, 16 год. – практичні заняття; 120 год. – самостійної роботи (екз. – 6 сем.).

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави. Рівні кримінально-правової політики.

Суб'єкти кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики. Предмет кримінально-правової політики.

Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації кримінальних правопорушень. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні кримінального правопорушення особою. Завдання у сфері запобігання кримінальним правопорушенням методами кримінально-правового впливу.

Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-правової політики. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-правової політики.

Тема 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

Джерела кримінально-правової політики (Конституція України, закони України, Укази президента України, рішення Конституційного Суду України, міжнародні договори, ратифіковані Україною).

Типи кримінально-правової політики, що виокремлюються залежно від політичних режимів.

Поняття та види принципів кримінально-правової політики. Характеристика окремих принципів кримінально-правової політики (принцип законності, принцип рівності громадян перед законом, принцип демократизму, принцип справедливості, принцип гуманізму, принцип невідворотності кримінальної відповідальності та інші).

Соціальна роль кримінально-правової політики в системі боротьби із кримінальним правопорушеннями в сучасних умовах. Визначення функцій кримінально-правової політики та виокремлення пріоритетних з них для нашого часу.

Кримінально-правова та кримінально-процесуальна політика. Кримінально-правова та кримінологічна політика.

Тема 3. Історія кримінально-правової політики України

Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.). Литовські Статути та «Руська Правда» як основні джерела кримінально-правової політики. Законодавчі акти Польського королівства (Статути Ласький, Гербурта, Віслицький тощо), а також німецьке законодавство (Саксонське Зерцало, Магдебурзьке право, Кароліна та інші). Кримінально-правова політика України в період козацької держави.

Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.). Кримінально-правова політика України в радянський період. Основні положення «Руководящих начал по уголовному праву РСФСР», прийнятих у грудні 1919 р. Українське кримінальне законодавство (1922 р., 1927 р., 1958–1961 рр.).

Вплив наукових поглядів, викладених у працях Ч. Беккарія, І. Бентама, Г. Гегеля, О. Кістяківського, О. Лейста, Ф. Ліста, Ш. Монтеск'є, М. Таганцева, Г. Тарда, Л. Фейєрбаха, Ад. Франка, М. Чубинського та інших на формування кримінально-правової політики.

Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

Тема 4. Кримінально-виконавча політика

Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики.

Принципи кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії кримінальним правопорушенням.

Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.

Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-виконавчої політики України.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Тема 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм. Акт застосування кримінально-правових норм. Види застосування кримінально-правових норм. Кваліфікація кримінального правопорушення. Звільнення від кримінальної відповідальності. Призначення покарання або звільнення від покарання чи його відбування.

Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.

Судимість. Заходи кримінально-правового характеру.

Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

Тема 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

Поняття криміналізації та декриміналізації діянь. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.

Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.

Поняття пеналізації та депеналізації діянь. Особливості запобігання кримінальним правопорушенням методами кримінально-правового впливу.

Тема 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

Покарання як логічний юридичний наслідок кримінального правопорушення. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.

Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносні (теорії досягнення корисних цілей), з'ясування, яка теорія передбачає законодавчо визначену мету покарання в КК України.

Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання, а також адекватне визначення інших заходів кримінально-правового впливу.

Тема 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування обмежувальних заходів, примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.

Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя, медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.

РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Тема 9. Види кримінальних правопорушень та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності

Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології. Визначення кола суспільно небезпечних діянь, засобів і методів боротьби з кримінальною протиправністю. Зв'язок кримінального правопорушення і кримінальної протиправності.

Критерії класифікації кримінальних правопорушень з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації кримінальних правопорушень, тих цілей і завдань, що постають перед нею:

- 1) ступінь суспільної небезпечності (тяжкості) кримінального правопорушення (ст. 12 КК);
- 2) об'єкт кримінального правопорушення (кримінальні правопорушення проти життя, власності, здоров'я, довкілля);
- 3) санкції (пов'язані з позбавленням волі і без позбавлення волі; з додатковими покараннями і без них);
- 4) спрямованість (корисливі, насильницькі кримінальні правопорушення);
- 5) форма вини (умисні, необережні кримінальні правопорушення);
- 6) завершеність протиправної діяльності (завершені і незавершені кримінальні правопорушення);
- 7) наявність наслідків (матеріальна, фізична, ідеологічна, моральна шкода).

Класифікаційні групи кримінальних правопорушень (подані у ст. 12 КК). Кримінальні проступки та кримінальне правопорушення: їх поняття, ознаки та види.

Тема 10. Склад кримінального правопорушення, як єдина підстава кримінальної відповідальності

Ознаки (об'єктивного і суб'єктивного характеру), які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як кримінальне правопорушення.

Виділення окремих видів складів кримінальних правопорушень (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів кримінальних правопорушень і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації кримінальних правопорушень.

Класифікація складів кримінальних правопорушень за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

Тема 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох кримінальних правопорушень

Вивчення інституту множинності кримінальних правопорушень та його правових наслідків.

Врахування різнобічних наукових підходів до визначення, класифікації та розуміння питань інституту множинності кримінальних правопорушень.

Поняття множинності кримінальних правопорушень у науці кримінального права.

Визначення соціальної характеристики множинності кримінальних правопорушень та її властивості (при вчиненні декількох кримінальних правопорушень одними і тими ж особами; підвищена суспільна небезпечність особи; негативний вплив на інших членів суспільства, особливо неповнолітніх; негативний вплив на динаміку та структуру протиправності.

Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень, як суспільно небезпечні форми множинності.

Тема 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація кримінальних правопорушень» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування кримінального законодавства.

Види кримінально-правової кваліфікації. За суб'єктом здійснення (офіційна та неофіційна). За стадією здійснення (первинна, попередня, остаточна). Залежно від співставлення моменту вчинення діяння і часу проведення кваліфікації (перспективна, ретроактивна). За результатом кваліфікації (позитивна, негативна). Залежно від точності співставлення фактичних ознак складу кримінального правопорушення з юридичними ознаками складу кримінального правопорушення. За стадією кримінального правопорушення, яке кваліфікується. Залежно від дій співучасників кримінального правопорушення.

Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України 2012 року.

Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.

Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень. Правила кваліфікації кримінальних правопорушень у разі конкуренції кримінально-правових норм. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

Вплив кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання кримінальним правопорушенням.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ те- м- и	Найменування розділів та тем	Денна форма					Заочна форма				
		Кількість годин									
		Ус бо го	Л	С	П	С Р	Ус бо го	Л	С	П	СР
1	2	3	3	5	6	7	8	9	10	11	12
6 СЕМЕСТР											
Розділ 1. ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ											
1.	Поняття та завдання кримінально-правової політики	10	2		2	6	12	2			10
2.	Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики	8	2			6	10				10
3.	Історія кримінально-правової політики України	16	2		2	12	12			2	10
4.	Кримінально-виконавча політика	14	2		2	10	14	2		2	10
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ											
5.	Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі	8	2		2	4	12	2			10

1	2	3	3	5	6	7	8	9	10	11	12
6.	Криміналізація та декриміналізація діянь	8	2		2	4	12	2			10
7.	Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права	12	2		4	6	12			2	10
8.	Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту	18	2		8	8	12			2	10
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ											
9.	Види кримінальних правопорушень та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності	12	4		2	6	14	2		2	10
10.	Склад кримінального правопорушення, як єдина підстава кримінальної відповідальності	8	2			6	12			2	10

1	2	3	3	5	6	7	8	9	10	11	12
11.	Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох кримінальних правопорушень	8	2			6	12			2	10
12.	Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації	28	8		8	12	14	2		2	10
ЕКЗАМЕН											
	Всього за 6 семестр	15 0	3 2		32	86	150	14		16	120
	<i>Всього по курсу «Актуальні проблеми кримінально-правової політики України»</i>	15 0	3 2		32	86	150	14		16	120

4. РОЗШИРЕНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Тема 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

1. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. Суб'єкти кримінально-правової політики.
3. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації кримінальних правопорушень.
4. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-правової політики.

Тема 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

1. Джерела кримінально-правової політики.
2. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.
3. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.
4. Соціальна роль кримінально-правової політики в системі боротьби з Кримінальною протиправністю в сучасних умовах.
5. Кримінально-правова та кримінально-процесуальна політика.

Тема 3. Історія кримінально-правової політики України

1. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.).
2. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.).
3. Погляди видатних вчених на формування кримінально-правової політики.
4. Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

Тема 4. Кримінально-виконавча політика

1. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.
2. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики.
3. Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики: принципи, суб'єкти.
4. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії кримінальній протиправності.
5. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

Тема 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

1. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.
2. Судимість.
3. Заходи кримінально-правового характеру
4. Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

Тема 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

1. Поняття криміналізації та декриміналізації діянь. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.
2. Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.
3. Поняття пеналізації та депеналізації діянь. Особливості запобігання Кримінальним правопорушенням методами кримінально-правового впливу.

Тема 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

1. Покарання як логічний юридичний наслідок кримінального правопорушення. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.
2. Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносних (теорії досягнення корисних цілей).
3. Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання.

Тема 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

1. Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування обмежувальних заходів, примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.
2. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя, медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.

Тема 9. Види кримінальних правопорушень та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності

1. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології.
2. Критерії класифікації кримінальних правопорушень з урахуванням показників теоретичного та практичного значення класифікації

кримінальних правопорушень, тих цілей і завдань, що постають перед нею.

3.Класифікаційні групи кримінальних правопорушень (поданих у ст. 12 КК). Кримінальні проступки та кримінальне правопорушення: їх поняття, ознаки та види.

Тема 10. Склад кримінального правопорушення, як єдина підстава кримінальної відповідальності

1.Ознаки, які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як кримінальне правопорушення.

2.Виокремлення видів складів кримінальних правопорушень (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів кримінальних правопорушень і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації кримінальних правопорушень.

3.Класифікація складів кримінальних правопорушень за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

Тема 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох кримінальних правопорушень

1.Вивчення інституту множинності кримінальних правопорушень та його правових наслідків.

2.Поняття множинності кримінальних правопорушень у науці кримінального права.

3.Визначення соціальної характеристики множинності кримінальних правопорушень та її властивості.

4.Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень, як суспільно небезпечні форми множинності кримінальних правопорушень.

Тема 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

1.Поняття застосування кримінального законодавства.

2.Види кримінально-правової кваліфікації.

3.Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України 2012 року.

4.Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

5.Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.

Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень. Правила кваліфікації кримінальних правопорушень у разі конкуренції

кримінально-правових норм. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

6.Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

7.Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

8.Вплив кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання кримінальним правопорушенням.

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема № 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. Охарактеризуйте сучасні тенденції кримінально-правової політики держави.

Прикладні завдання:

1. Визначте найбільш складні проблемні питаннями, які виникають:
2. Складіть перелік вказаних проблем у залежності їх значення та суб'єктів виконання:
 - першочергові – другорядні;
 - перспективні – формальні;
 - суб'єкти виконання та приблизний обсяг фінансування.
3. Обґрунтуйте основні напрямки реалізації кримінально-правової політики в Україні.

До теми № 1

Групи (не менше 5 осіб) готують презентацію прикладних завдань та захищають її в процесі практичного заняття.

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (дата оновлення: 16.07.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
3. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII (дата оновлення: 16.07.2020). / База даних «Законодавство України».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення: 20.08.2020)

4. Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2017 р. № 265 / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2015-%D0%BF#Text>.
5. Про схвалення Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 654-р. / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2017-%D1%80#Text>.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: ратифіковано із заявою Законом України № 1678-VII від 16.09.2014. / База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
7. Берзін П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник у 3-х томах. Том 1. Загальні засади. К.: Дакор, 2019. 562 с.
8. Борисов В. И. Формы реализации и приоритетные направления уголовно-правовой политики Украины. Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту. Серія: Юриспруденція. 2012. С. 118-124.
9. Борисов В. І. Поняття кримінально-правової політики / В. І. Борисов, П. Л. Фріс // Правова доктрина України: у 5 т. Т. 5. Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / Борисов В. І., Фріс П. Л. Поняття кримінально-правової політики. Вісник Асоціації кримінального права України. 2013. № 1(1). С. 15-31.
10. Борисов В. І. Сучасна політика держави у сфері боротьби зі злочинністю та її кримінальноправовий напрям. Право України. 2012. № 1–2. С. 236.
11. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.
12. Даньшин І. М., Зелінський А. Ф. Кримінальна політика: за і проти. *Право України*. 1992. №8. С. 29-31.
13. Дерєга В. В. Соціальна і гуманітарна політика: навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 152 с.
14. Епифанова Е. В. О составляющих элементах доктрины уголовной политики. *Вестник ВГУ. Серия: Право*. 2018. № 3. С. 345-355.
15. Жалинский А. Э. Уголовно-правовая политика и социально-правовое мышление. Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985. С. 50-58.

- 16.Жаркой М. Э. Карательная политика: вопросы теории и истории . СПб. : Изд-во Политехи. ун-та, 2006. 208 с.
- 17.Житний О. О. Проблеми реалізації принципу гуманізму в деяких інститутах кримінального права України. *Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ.* 2005. № 29. С. 19-24.
- 18.Загальна теорія політики: навч. посіб. / Б. О. Ярош, О. Б. Ярош. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. 240 с.
- 19.Козич І. В. Кримінально-правова політика як результат функціонування політичної системи. *Прикарпатський юридичний вісник.* 2019. Випуск 4 (29) Том 1. С. 120-123.
- 20.Козич І. Взаємозв'язок кримінально-правової політики з іншими напрямками державної політики. *Актуальні проблеми правознавства.* 2020. № 1 (21). С. 197-201.
- 21.Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине. М. : Юрлитинформ, 2007. 224 с.
- 22.Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.
- 23.Панов М. Правова політика як універсальний феномен соціального буття / М. Панов, Л. Герасіна. *Право України.* 2001. № 8. С. 36-40.
- 24.Правова політика України: концептуальні засади та механізми формування : зб. матеріалів наук. - практ. конф. (Київ, 5 груд. 2012 р.) / за ред. О. М. Рудневої, д. ю. н., проф. – К. : НІСД, 2013. 160 с.
- 25.Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т. 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі кримінальне правопорушенняністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. Х. : Право, 2008. 840 с.
- 26.Северин А. Ю. Завдання кримінально-правової політики. *Молодий вчений.* 2016. № 11 (38). С. 324-328.
- 27.Селіванов А. Правова політика – важлива складова внутрішньої політики Української держави / А. Селіванов, О. Рябченко // *Голос України.* 2007. 13 берез. (№ 43).
- 28.Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні. *Вісник Академії правових наук України.* 1994. № 2. С. 3-13.
- 29.Фріс П. Л. Завдання кримінально-правової політики. *Наше право.* 2004. № 2 (ч.1). С. 81-87.
- 30.Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми. К. : Атіка, 2005. 332 с.
- 31.Фріс П. Л. Нарис історії кримінально-правової політики України К. : Атіка, 2005. 124 с.
- 32.Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // *Юридична енциклопедія : в 6 т. К. : Українська енциклопедія, 2001. Т. 5 : П-С.* 736 с.

- 33.Шепитько М. В. Понимание уголовной политики и ее модель / М. В. Шепитько // Наука кримінального права в системі міждисциплінарних зв'язків. Харків: Право, 2014. С.165-170

Додаткова література

1. Бабаев М.М. о соотношении уголовной и криминологической политики / Проблемы социологии уголовного права. М., 1982. 184 с.
2. Беляев Н.А. Уголовная политика и пути ее реализации. Л.: Изд-во ЛенГУ, 1986. 176 с.
3. Ковалев М. Соотношение уголовной политики и уголовного права. *Советское государство и право*. 1978. № 12. С. 69–73.
4. Колос М. І. Кримінально-правова політика в Україні : окремі проблеми та шляхи вирішення / М. І. Колос // Правова політика України : концептуальні засади та механізми формування : збірник матеріалів науково-практичної конференції (Київ, 5 грудня 2012 р.) / за ред.. О. Рудневої. К. : НІСД, 2013. С. 114-121.
5. Коробеев А. И. Уголовно-правовая политика: понятие, содержание, теоретические основы // Правовая политика субъектов Российской Федерации. Материалы круглого стола. 26 сентября 2001 г. Владивосток, 2002. 332 с.
6. Коробова А. П. О приорорде уголовной политики. *Атриум*. 1998. № 2. С. 25-28.
7. Левченкова Е. А. Правовая политика государства и ее приоритеты в сфере правоохранительной деятельности органов внутренних дел (теоретико-правовой аспект) : дис. ... канд. юрид. наук :12.00.01 / Елена Анатольевна Левченкова. СПб., 2004. 234 с.
8. Лесников Г. Ю. Понятие уголовной политики, ее содержание и принципы / Г. Ю. Лесников, Н. А. Лопашенко // Энциклопедия уголовного права. СПб., 2005. Т. 1 : Понятие уголовного права. С. 8-9.
9. Лопашенко Н. А. Основы уголовно-правового воздействия: уголовное право, уголовный закон, уголовно-правовая политика. СПб.: Юрид. центр Пресс, 2004. 339 с.
- 10.Наден О. В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні : монографія. Х. : Право, 2012. 272 с.
- 11.Новицький Г. В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України : монографія. К. : Інтертехнологія, 2008. 496 с.
- 12.Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України) : навчальний посібник / звернення до читачів Головіна А. С. Голови Конституційного Суду України (VII.2010-VII.2013 роки) ; вст. слово і заг. ред. проф. Мартиненка П. Ф., Кампа В. М. К. : Юрінком Інтер, 2013. 376с.
- 13.Франц фон Лист. Задачи уголовной политики. Преступление как социально-патологическое явление. М: Инфра-М., 2004. 110 с.

14. Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-е. СПб.: Тип. т-ва «Общественная польза», 1912. 426 с
15. Чубинский М. П. Очерки уголовной политики (понятие, история и основные проблемы уголовной политики, как составного элемента науки уголовного права. Харьков: Тип. «Печатное дело» кн. К. Н. Гагарина, 1905. 534 с.
16. Шакун В.І. Влада і злочинність. К.: Пам'ять століть, 1997. 226 с.

Тема № 3. Історія кримінально-правової політики України

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

На основі вивченої монографічної літератури складіть переодизацію, за якою формувалась та розвивалась кримінально-правова політика України.

Прикладні завдання:

Проілюструйте формування та розвиток кримінально-правової політики України на прикладах Руської Правди, Литовських Статутів, Статутів Ласький, Гербурта, Віслицький тощо, а також німецького законодавства (Саксонське Зерцало, Магдебурзьке право, Кароліна та інші), Права за якими судиться малоросійський народ 1743 р., права в Українській козацькій державі, права України під час її перебування у складі Російської імперії, права України під час її перебування у складі СРСР, права незалежної України.

До теми № 3

Групи (не менше 5 осіб) готують презентацію прикладних завдань та захищають її в процесі практичного заняття.

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (дата оновлення: 16.07.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

5. Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т. 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі кримінальним правопорушенням в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. Х. : Право, 2008. 840 с.
6. Закон СРСР от 25.12.1958 об утверждении Основ уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик // Уголовное законодательство Союза ССР и союзных республик: в двух томах. М. : Государственное издательство юридической литературы, 1963. Т. 1. 656 с.
7. Бойко І. Й. Джерела та характерні риси права в Галичині у складі Польського Королівства (1387–1569). Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 344 с.
8. Вислобоков К. Визначна пам'ятка українського права: джерела, зміст, система та соціально-політичні передумови створення / Права, за якими судиться малоросійський народ 1743 р. К. : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 1997. 549 с.
9. Волковъ Н. Т. Новое уголовное уложение (издания 1903 г.) съ Сенатскими рѣшеніями, разъясненіями и указателями: сравнительными статей съ уложениемъ и уставомъ о наказаніяхъ и предметнымъ (алфавитнымъ) / Н. Т. Волковъ. Полтава : Электрическая Типо-Литографія Д.Н. Подземскаго, 1903. 344 с.
10. Гинцбургъ А. Русская Правда. Текстъ, изданный по тремъ спискамъ, съ предисловіемъ и краткимъ объяснительнымъ словаремъ / Аарон Гинцбургъ. СПб. : Типографія И.Н. Скороходова, 1888. 48 с.
11. Гончаренко В. Д. Право України в період Київської Русі і часів феодальної роздробленості / Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. Х. : Право, 2008. Т. 1. 728 с.
12. Гончаренко В. Д. Право України під час її перебування у складі Російської імперії / Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / В. Д. Гончаренко. Харків : Право, 2008. Т. 1. 728 с.
13. Грищук В. К. Договори київських князів з візантійськими імператорами в X ст. : проблеми кримінально-правового регулювання. *Вісник Львівського університету*. 2000. Вип. 35. С. 69-73. (Серія юридична).
14. Гуржій О. І. Право в Українській козацькій державі (друга половина XVII–XVIII ст.). К. : Інститут історії України, 1994. 48 с.
15. Історія українського права: Навч. посіб. / О. О. Шевченко, М. О. Шевченко, О. Й. Вовк, В. П. Капелюшний / За ред. О. О. Шевченка. К. : Олан, 2001. 214 с.
16. Кистяковскій А. Ф. Права, по котрымъ судится малоросійскій народъ А. Ф. Кистяковскій. К. : Въ университетской типографіи, 1879. 917 с.
17. Кісілюк Е. Кримінальне законодавство доби Гетьманату. *Держава і право*. 2001. Вип. 13. С. 418-425.
18. Кісілюк Е. Кримінальне законодавство доби Центральної Ради. *Підприємництво, господарство і право*. 2001. № 5. С. 101-103.

- 19.Кісілюк Е. Розвиток кримінального законодавства доби Директорії. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України*. 2002. № 1. С. 291-297.
- 20.Ковалев М. Основы уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик. Практический комментарий / М. Ковалев, Е. Фролов, М. Ефимов. Свердловск: Свердловский юридический институт имени А. Я. Вышинского, 1960. 282 с.
- 21.Кримінальний кодекс України. Проект. Вноситься Комісією Верховної Ради України з питань правопорядку та боротьби із кримінальне правопорушенняністю / авторський колектив – Смітєнко В., Криволапов В., Дубовик О. та ін. К. : б/м, 1993. 181 с.
- 22.Кримінальний кодекс України. Проект. Вноситься народним депутатом України Матковським О. Б. К. : Верховна Рада України, 1996. 187 с.
- 23.Кримінальний кодекс Української РСР. К.: Державне видавництво політичної літератури УРСР, 1961. 133 с.
- 24.Ливанцев К. Е. Полный свод статутів Казимира Великого. URL: www.monsalvat.globalfolio.net/rus/dominator/kazimir_great/ivancev_kazimir/
- 25.Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода иностранной интервенции и гражданской войны : стенограмма лекций. Львов: Издание Львовского университета, 1961. 37 с.
- 26.Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода перехода на мирную работу по восстановлению народного хозяйства (1921–1925). Львов : Издательство Львовского университета, 1956. 128 с.
- 27.Момотов В. В. Формирование русского средневекового права в IX–XIV вв. М. : ИКД «Зерцало-М», 2003. 416 с.
- 28.Музиченко П. П. Історія держави і права України. К.: Товариство «Знання», КОО, 1999. 662 с.
- 29.Основы уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик
- 30.Падох Я. Нарис історії українського карного права. Мюнхен: Видавництво «Молоде життя», 1951. 131 с.
- 31.«Правда Руська» Ярослава Мудрого: початок вітчизняного законодавства : навч. посіб. / уклад.: Г. Г. Демиденко, В. М. Єрмолаєв ; вступ. сл. В. Я. Тація. 2-ге вид., змін. та допов. Харків : Право, 2017. 392 с.
- 32.Русские военно-уголовные законы вь связи съ законами общеуголовными. СПб. : Типографія Товарищества «Общественная Польза», 1891. 258 с.
- 33.Русское законодательство X–XX веков : в девяти томах / под общей редакцией О. Чистякова. М.: Юридическая литература, 1985. Том 2. Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства. 520 с.
- 34.Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. Одеса : Юридична література, 2002. Том I : Статут Великого князівства Литовського 1529 року. 464 с.

35. Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2003. Том II : Статут Великого князівства Литовського 1566 року. 560 с.
36. Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. Одеса : Юридична література, 2004. Том III: Статут Великого князівства Литовського 1588 року : У 2 кн. Кн. 1. 672 с.
37. Страхов М. Право в українських землях під час їх перебування у складі Польщі, Литви і Речі Посполитої (кінець XIV–перша половина XVII ст.) // Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / М. Страхов, В. Рум'янцев. Х. : Право, 2008. Т. 1. 728 с.
38. Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні. *Вісник Академії правових наук України*. 1994. № 2. С. 3-13.
39. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми. К.: Атіка, 2005. 332 с.
40. Фріс П. Л. Нарис історії кримінально-правової політики України. К. : Атіка, 2005. 124 с.
41. Чубинский М. П. Очерки уголовной политики (понятие, история и основные проблемы уголовной политики, как составного элемента науки уголовного права. Харьков: Тип. «Печатное дело» кн. К. Н. Гагарина, 1905. 534 с.
42. Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. К. : Українська енциклопедія, 2001. Т. 5 : П-С. 736 с.
43. Яковлів А. І. Український кодекс 1743 року «Права, по котрымъ судится малороссійській народъ». Його історія, джерела та систематичний виклад змісту. Мюнхен : Кооперативне видавництво «Заграва», 1949. 211 с.
44. Ярмиш О. Н. Право в Україні за радянських часів (1917–1991 рр.). Становлення основ радянського права (1917–1920 рр.) / О. Н. Ярмиш // Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. Х. : Право, 2008. Т. 1. 728 с.

Додаткова література

1. Актовая книга Стародубскаго городского уряда 1693 года / Под ред. В. Л. Модзалевскаго. Черниговъ: Типографія Г. М. Веселой, 1914. 136 с.
2. Актовья книги Полтавскаго городского уряда ХУП-го вька: В 3-х вып. / Ред. В. Л. Модзалевскаго. Черниговъ: Типографія Губернскаго Земства, 1912. Вып. 1: Справы поточныя 1664–1671 годовъ. 216 с.
3. Акты, относящиеся къ исторіи Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссією. Т. 5. 1633–1699. СПб: Въ типографіи Э. Праца, 1853. 288 с.

4. Акты, относящіеся къ исторіи Южной и Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссіею. Т. 9: 1668–1672. СПб: Типографія М. Эттингера, 1877. 988 с.
5. Акты, относящіеся къ исторіи Южной и Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссіею. Т. 4. 1657–1659. СПб: Въ типографіи П.А. Кулиша, 1863. 275 с.
6. Акты, относящіеся къ исторіи Южной и Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссіею. Т. 3: 1638–1657. СПб: Типографія П.А. Кулиша, 1861. 604 с.
7. Акты, относящіеся къ исторіи Южной и Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссіею. Т. 12: 1675–1676. СПб: Типографія брат. Пантелеевыхъ, 1882. 874 с.
8. Акты, относящіеся къ исторіи Южной и Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссіею. Т. 6. 1665–1668. СПб: Въ типографіи Э. Праца, 1869. 279 с.
9. Акты, относящіеся къ исторіи Южной и Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссіею. Т. 8. 1668–1669. 1648 – 1657. – СПб: Типографія В.В. Пратцъ, 1875. – 400 с.
10. Акты, относящіеся къ исторіи Южной и Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою комиссіею. Т. 11: 1672–1674. СПб: Типографія М. Эттингера, 1879. 820 с.
11. Антоновичъ В.Б. Колдовство. Документы – процессы – изслѣдованіе. СПб: Типографія В. Киршбаума, 1877. 139 с.
12. Архивъ Юго-Западной Россіи, издаваемый Временною комиссіею для разбора древнихъ актовъ, высочайше учрежденною при Кіевскомъ, Подольскомъ и Волынскомъ генераль-губернаторѣ. К.: Въ университетской типографіи, 1876. Ч. 6: Акты объ экономическихъ и юридическихъ отношеніяхъ крестьянъ въ ХУІ – ХУІІІ вѣкъ (1498 – 1795). Т. 1. 614 с.
13. Багалій Д. Магдебурзьке Право на Лівобічній Україні // Руська історична бібліотека. 1904. Т. ХХІУ. С. 387-442.
14. Баршевскій В. Н. Краткая исторія Литовскаго Статута. Б.м. и б.г. С. 59-80.
15. Бобровскій П. О. Преступленія противъ чести по русскимъ законамъ до начала ХУІІІ вѣка. СПб: Типографія Правительствующаго Сената, 1889. 120 с.
16. Богдановскій А. М. Развитіе понятій о преступленіи и наказаніи въ русскомъ правѣ до Петра Великаго. М.: Въ Типографіи Каткова и Ко., 1857. 146 с.
17. Бойко І. Й. Держава і право Гетьманщини: Навч. посіб. / Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: Світ, 2000. 118 с.
18. Бойко І. Й. Правове становище населення Гетьманщини за Кодексом 1743 року. Львів, 1997. 29 с.
19. Боплан Г.Л. де. Опис України, кількох провінцій Королівства Польського, що тягнуться від кордонів Московії до границь

- Трансільванії, разом з їхніми звичаями, способом життя і ведення воєн: Пер. з франц. К.: Наукова думка, 1990. 256 с.
20. Будзинский С. М. Начала уголовного права В., 1870. URL: pravonaves.com.ua/books/letter/53/%C1.
 21. Бьлогриць-Котляревский Л. С. Учебникъ русскаго уголовного права. Общая и особенная части. Кіевъ – Петербургъ – Харьковъ : Южно-Русское Книгоиздательство Ф. А. Югансона, 1903. 626 с.
 22. Бьявский Л. Уложение о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ въ толкованіи юристовъ / Л. Бьявский, А. Рубиновский. Каменец-Подольский : Типо-литограф. Л. Ландвигера, 1902. 408 с.
 23. Бьяевъ И. Д. Лекціи по исторіи русскаго законодательства. М. : Типо-Лит. С. Петровкаго и Н. Панина, 1879. 728 с.
 24. Валентиновъ П. Конспектъ по русскому уголовному праву. Харьковъ : Типо-Литографія «Печатное Дѣло», 1900. 112 с.
 25. Василенко М. П. Матеріяли до історії українського права. Київ: З друкарні Всеукраїнської Академії Наук, 1929. Том 1. 335 с.
 26. Владимірській-Будановъ М. Ф. Обзоръ исторіи русскаго права. Кіевъ – СПб. : Изданіе книгопродавца Н. Оглоблина, 1900. 667 с.
 27. Владимірській-Будановъ М. Ф. Обзоръ исторіи русскаго права. СПб. – Кіевъ: Изданіе книготорговца Н. Я. Оглоблина, 1909. 699 с.
 28. Галичин В. Суд і розправа в правах малоросійських 1750 року Ф. Чуйкевича // Український календар 1970. Варшава, 1969. С. 117-118.
 29. Грозовський І. Козацьке право. *Право України*. 1997. № 6. С. 76-80.
 30. Грозовський І. М. Право Нової Січі (1734 – 1775 рр.): Навч. посіб. – Харків: Вид-во ун-ту внутр. справ, 2000. 108 с.
 31. Гуржій О. І. Право в Українській козацькій державі (друга половина ХУІІ – ХУІІІ ст.). К.: Ін-т історії України АН України, 1994. 47 с.
 32. Гуржій О. Українська козацька держава в другій половині ХУІІ – ХУІІІ ст.: кордони, населення, право. К.: Основи, 1996. 223 с.
 33. Демченко Г. В. Наказаніе по Литовскому Статуту въ его трехъ редакціяхъ (1529, 1566 и 1588 гг.). К.: Типографія Императорскаго Университета Св. Владимира, 1894. 273 с.
 34. Ділова документація Гетьманщини ХУІІІ ст.: Зб. док. / АН України; Ін-т української археографії та ін. К.: Наукова думка, 1993. 392 с.
 35. Дневникъ Эриха Лясоты изъ Стеблева / Мемуары относящіеся къ исторіи Южной Руси. К.: Типографія Г.Т. Корчакъ-Новицкаго, 1890. Вып. 1. С. 137-190.
 36. Договоръ Игоря. 945 г. / Собраніе важнѣйшихъ памятниковъ по исторіи древняго русскаго права. СПб. : Въ Типографіи Губернскаго Правленія, 1859. 428 с.
 37. Договоръ Олега. 911 г. / Собраніе важнѣйшихъ памятниковъ по исторіи древняго русскаго права. СПб. : Въ Типографіи Губернскаго Правленія, 1859. 428 с.
 38. Д-ский А. Система карательныхъ мъръ въ Запорожьи. Кіевская старина. – 1893. – Т. XL.

39. Дядиченко В. А. Нариси суспільно-політичного устрою Лівобережної України кінця ХУІІ – початку ХУІІІ ст. К.: Вид-во Академії наук Української РСР, 1959. 531 с.
40. Єрмолаєв В. Про об'єкт державного злочину в „Правах, по котрым судится малоросійський народ”. *Вісник Академії правових наук України*. 1997. № 3. С. 101-106.
41. Іванишев Н. Д. О древнихъ сельскихъ общинахъ въ Юго-Западной Россіи. К.: Въ типографіи Федорова и Мин., 1863. 72 с.
42. Іванишев Н. О платъ за убійство въ древнемъ русскомъ и другихъ славянскихъ законодательствахъ въ сравненіи съ германскою вирою. К.: Въ Университетской Типографіи, 1840. 112 с.
43. Історія о козакахъ запорожскихъ, какъ оныя изъ древнихъ льтъ зачалися, и откуда свое происхожденіе имьють, и въ какомъ состояніи нынѣ находятся.– М.: Въ Университетской Типографіи, 1847. 35 с.
44. Квачевскій А. Литовскій статутъ, какъ источникъ мѣстнаго права для губерній черниговской и полтавской // *Журналь гражданскаго и уголовного права*. 1876. Кн. ІУ. С. 222-255.
45. Кистяковскій А. Изслѣдованіе о смертной казни. К.: Въ университетской типографіи, 1867. 281 с.
46. Кистяковскій А. Ф. Права, по котрымъ судится малоросійскій народъ. К.: Университетская типографія, 1879. 1027 с.
47. Козаченко А. Злочини і покарання в Україні-Гетьманщині за універсалами Богдана Хмельницького (1648 – 1657 роки). *Вісник Академії правових наук України*. 2003. № 4. С. 120-126.
48. Кондрашкин С. А. Уголовно правовая политика древнерусских князей X – середины XIII века (Историко-правовой аспект): 12.00.02. Автореф. ... дис. канд. юр. наук. М.: МГСУ, 2000. 20 с.
49. Кудін С. В. Про смислове значення деяких понять Литовського статуту. *Держава і право*. 2000. Вип. 7. С. 92-99.
50. Кудін С. В. Проблема розвитку суб'єктивного боку злочину за Литовським статутом. *Держава і право*. 2000. Вип. 5. С. 34-47.
51. Кудін С. В. Становлення і розвиток кримінального права України у X – першій половині ХVІІ ст.: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. К., 2001. 226 с.
52. Кудін С.В. Поняття обставин, що виключають злочинність діяння, у кримінальному праві України X – першої половини ХУІІ ст.: історично-правовий аналіз. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2004. № 3. С. 19-26.
53. Ланге Н. И. Изслѣдованіе объ уголовномъ правѣ Русской Правды. СПб. : Въ Типографіи II Отдѣленія Собственной Е.И.В. Канцеляріи, 1860. 289 с.
54. Лаппо И. Къ вопросу о первомъ изданіи Литовскаго статута 1588 года. Каунасъ : Spindulio, 1928. 46 с.

55. Левицькій Ор. Очерки народної життя в Малороссії во второй половині ХУІІ ст. – К.: Типографія Імператорскаго университета св. Владимира Акц. О-ва Н.Т. Корчакъ-Новицкаго, 1902. 311 с.
56. Леонтовичъ Ф. И. Русская Правда и Литовскій Статутъ, вь видахъ настоятельной необходимости включить литовское законодательство вь кругъ исторіи русскаго права // Университетскія извѣстія. 1865. № 3. С. 1-31.
57. Лѣтописное повѣствованіе о Малой Россіи и ея народъ и козакахъ вообще. – М.: Вь Университетской типографіи, 1847. Ч. ІV. 101 с.
58. Лѣтописное повѣствованіе о Малой Россіи и ея народъ и козакахъ вообще. – М.: Вь Университетской типографіи, 1847. Ч. І. 219 с.
59. Любченко Д. І. Розвиток кримінального права Гетьманщини у другій половині ХVІІ-ХVІІІ ст. : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Любченко Дмитро Іванович ; Київський національний ун-т внутрішніх справ. К., 2006. 25 с.
60. Любченко Д. І. Система майнових покарань у кримінальному праві України другої половини ХУІІ – ХУІІІ ст. *Вісник Національного університету внутрішніх справ*. 2004. Вип. 28. С. 232-239.
61. Любченко Д. Поняття розбою у кримінальному праві України другої половини ХУІІ – ХУІІІ ст.: історично-правовий аналіз. *Право України*. 2005. № 1. С. 119-121.
62. Любченко Д. Поняття суб`єкта злочину за „Правами, за якими судиться малоросійський народ” (1743 р.). *Право України*. 2005. № 3. С. 125-128.
63. Макаренко О. В. Злочини і покарання в праві Української Гетьманської держави 1648-1657 рр. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Макаренко Олена Володимирівна ; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 20 с.
64. Максимейко Н. А. Источники уголовныхъ законовъ Литовскаго Статута. К.: Типографія Імператорскаго Университета Св. Владимира, 1894. 184 с.
65. Малиновскій І. Лекції по исторіи русскаго права. Ростовъ-на-Дону: Издательство кооперативного т-ва „Единеніе”, 1918. 488 с.
66. Малиновскій І. Ученіе о преступленіи по Литовскому Статуту. К.: Типографія Імператорскаго Университета св. Владимира, 1894. 171 с.
67. Малиновскій О. О. Кари майнові та кари особисті // Юбілейний збірник на пошану академика Дмитра Івановича Багалія. К.: З друкарні Української Академії Наук, 1927. С. 197-208.
68. Манштейнъ Г. Записки историческія, политическія и военныя о Россіи съ 1727 по 1744 годъ. М.: Вь типографіи С. Селивановскаго, 1810. Ч. 1. 84 с.
69. Марковинъ Н. Очеркъ исторіи запорожскаго казачества. СПб: Вь типографіи Ф. С. Сущинскаго, 1878. 78 с.
70. Матеріялы для исторіи Южнорусскаго края вь ХУІІІ стол. (1715 – 1774) извлеченные изъ старыхъ дѣлъ Кіевскаго губ. архива А.А. Андриевскимъ. Одесса: Типографія А. Шульце, 1886. 433 с.

- 71.Миллеръ Д. П. Очерки изъ исторіи и юридическаго быта старой Малороссіи. Харьковъ: Типографія Губернскаго Правленія, 1895. Т. 1: Суды земскіе, городскіе и подкоморскіе въ ХУІІІ в. 181 с.
- 72.Мірза-Авакянц Н. Нариси з історії суду в Лівобережній Україні другої половини ХУІІ століття. ІІ. Норми права та типи злочинів у судовій практиці // Наукові записки науково-дослідчої катедри історії української культури. 1927. № 6. С. 63-75.
- 73.Мироненко А. Н., Бенько А. П. Уголовная политика на Украине в первой половине 20-х годов ХХ столетия. К. – Днепродзержинск, 1992. 15 с.
- 74.Мироненко А. Н. Политико-правовые предписания сталинских репрессий // Жертвы репрессий. К., 1993. С. 56-71.
- 75.Модзалевскій В. Л. Отрывки изъ Стародубовской мѣской книги за 1664–1673 г. г. Черниговъ: Типографія Губернскаго Земства, 1911. 37 с.
- 76.Мотыжинскій архивъ. Акты Переяславскаго полка. ХУІІ – ХУІІІ в. / Изд. А. и А. Савицкихъ. К.: Типографія К.Н. Милевскаго, 1890. 223 с.
- 77.Мѣстечко Борисполе въ ХУІІ-мъ вѣкѣ. К.: Типографія Г. Т. Корчакъ-Новицкаго, 1892. 112 с.
- 78.Навроцький В. О. Постатейні зауваження до проекту Кримінального кодексу України, підготовленого робочою групою КМ України / В. О. Навроцький. Львів : б/м, 1994. 11 с.
- 79.Надхинъ Г. П. Память о Запорожьѣ и о послѣднихъ дняхъ Запорожской Сѣчи. М.: Изданіе Императорскаго Общества Исторіи и Древностей Россійскихъ при Московскомъ Университетѣ, 1877. 69 с.
- 80.Наріжний С. Судівництво й кари на Запорожжі / Симон Наріжний. Прага : Видання Українського Історично-Філологічного Товариства в Празі, 1939. 30 с.
- 81.Никифорак М. В. Буковина в державно-правовій системі Австрії (1774-1918 рр.) / М. В. Никифорак. Чернівці: Рута, 2004. 384 с.
- 82.Падох Я. Давнє українське судове право. Мюнхен-Париж: Накладом Референтури Студій і Культурно-Суспільних Справ Центрального Союзу Українського Студентства, 1949. 49 с.
- 83.Падох Я. Нарис історії українського карного права. Мюнхен: Вид-во „Молоде життя”, 1951. 128 с.
- 84.Падох Я. Суди й судовий процес старої України. Нарис історії // Записки Наукового Товариства ім. Шевченка. Історично-Філософічна Секція. Правнича комісія. 1990. Т. 209, Ч. 5. С. 7-128.
- 85.Проценко Ю. Л. Древнерусское государство и право: лекция. Волгоград : Издательство ВолГУ, 2000. 60 с.
- 86.Пташицкій С. Л. Къ вопросу объ изданіяхъ и комментаріяхъ Литовскаго Статута. СПб: Типографія С.А. Корнатовскаго, 1893. 78 с.
- 87.Скальковскій А. Какъ судили и рядили въ Сѣчи Запорожской // Кіевская старина. 1886. Т. ХІУ, мартъ. С. 604-621.
- 88.Скальковскій А. Къ исторіи Запорожья // Кіевская старина. 1882. Т. ІV, декабрь. С. 527-537.

89. Скальковський А.О. Історія Нової Січі, або останнього Коша Запорозького. Дніпропетровськ: Січ, 1994. 678 с.
90. Слабченко М. Е. Опыты по истории права Малороссии ХУІІ и ХУІІІ в.в. – Одесса: Типографія Акціонернаго Южно-Русскаго Общества Печатнаго Дѣла, 1911. 292 с.
91. Слабченко М. Є. Ескізи з історії „Правъ, по которымъ судится малороссійскій народъ” // Юбілейний збірник на пошану академіка Дмитра Йвановича Багалія. К.: З друкарні Української Академії Наук, 1927. С. 748-759.
92. Слабченко М. Судівництво на Україні ХVІІ – ХVІІІ ст. Харків: Вид-во «Союз», 1919. 39 с.
93. Стахов Я. Г. Организационное обеспечение уголовной политики // Російский следователь. 2004. № 5. С. 14-15.
94. Стороженки. Фамільний архивъ. К.: Типографія Т-ва Г.Л. Фронцкевича и К, 1908. Т. 6. 795 с.
95. Судебник 1550 г. // Русское законодательство Х–ХХ веков : в девяти томах / под общей редакцией О. И. Чистякова. М. : Юридическая литература, 1985. Том 2. Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства. 520 с.
96. Сухицька Н. В. Розвиток українського і російського кримінального права у другій половині ХVІІ - ХVІІІ ст. : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Сухицька Наталія Валеріївна ; Відкр. міжнар. ун-т розв. людини «Україна». К., 2011. 20 с.
97. Тальбергъ Дм. Насильственное похищеніе имущества по русскому праву (разбой и грабежь). – СПб: Типографія В.С. Балашева, 1880. 200 с.
98. Тарановскій Ф.В. Обзоръ памятниковъ Магдебургскаго права, западно-русскихъ городовъ литовской эпохи. Варшава: Типографія Варшавскаго учебнаго округа, 1897. 201 с.
99. Теличенко И. Очеркъ кодифікації малороссійскаго права до введенія Свода Законовъ // Кіевская старина. 1888. Т. XXІІ, сентябрь. С. 415-466.
100. Терлюк І. Я. Історія держави і права України (Доновітній час). К.: Атіка, 2006. 400 с.
101. Терлюк І. Я. Історія українського права від найдавніших часів до ХVІІІ століття. І. Я. Терлюк. Львів: Львівський інститут внутрішніх справ при НАВС України, 2003. 156 с.
102. Ткач А. П. „Екстракт малоросійських прав” 1767 р. – цінна пам`ятка права України. *Вісник Київського університету. Сер. права.* 1965. № 6. С. 84-89.
103. Ткач А. П. „Суд і розправа” Ф. Чуйкевича – пам`ятник феодального права України ХVІІІ ст. *Вісник Київського університету. Сер. економіки та права.* 1962. № 5. Вип. 1. С. 122-127.
104. Ткач А.П. Історія кодифікації дореволюційного права України. К.: Вид-во Київського ун-ту, 1968. 169 с.

105. Універсали Богдана Хмельницького. 1648–1657 / Національна Академія наук України; Ін-т історії України; Ін-т української археографії та джерелознавства імені М.С. Грушевського; Упоряд. І. Крип'якевич, І. Бутич.–К.: Видавничий дім „Альтернативи”, 1998. 381 с.
106. Устное повѣствованіе, бывшаго запорожца, жителя Екатеринославской губернии и уезда, селенія Михайловки, Никиты Леонтьевича Коржа. Одесса: Въ городской типографіи, 1842. 94 с.
107. Федоренко П. Грабіж у побуті і праві Гетьманщини // Студії з історії України науково-дослідчої катедри історії України в Києві. 1930. Т. 3. С. 1-60.
108. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в XVII ст. *Наше право*. 2004. № 1. С. 60-64.
109. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України в період козацької держави Богдана Хмельницького. *Науковий вісник Юридичної академії МВС* 2004. № 3. С. 102-107.
110. Фріс П. Л. Розвиток ідей кримінально-правової політики в працях українських вчених криміналістів XVIII-початку XX сторіччя. // Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту. Випуск XII. Івано-Франківськ, 2002. С. 167-176.
111. Черкаський І. Громадський (копний) суд на Україні-Русі XVI – XVIII в.в. // Праці комісії для виучування історії західньо-руського та українського права. 1928. Вип. 4. 714 с.
112. Чубатий М. Огляд історії українського права. Історія джерел та державного права / М. Чубатий. Мюнхен – К. : УДЖ «Ноосфера», 1994. 220 с.
113. Шаломєєв Є. В. Джерела права України другої половини ХУІІ – ХУІІІ століть. *Науковий вісник Чернівецького університету. Правознавство*. 2002. Вип. 161. С. 22-24.
114. Шаломєєв Є. В. Мета покарання у кримінальному праві України XI – ХУІІІ ст.: історично-порівняльний аналіз. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2002. № 4. С. 132-137.
115. Шаломєєв Є. В. Розвиток інституту множинності злочинів у кримінальному праві України другої половини XVII – XVIII ст. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2002. № 2. С. 260-262.
116. Шаломєєв Є. В. Розвиток інституту співучасті у злочині у кримінальному праві України в XI – XVIII ст. // Матер. Всеукр. наук.-практ. конф. „Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю на етапі реформування кримінального судочинства”. Запоріжжя, 2002. Ч. 2. С. 244-247.
117. Шаломєєв Є. В. Розвиток поняття злочину у кримінальному праві України (X– кінець XVII століття). *Держава і право*. 2002. Вип. 16. С. 60-65.

118. Шаломєєв Є. Джерела права України другої половини XVII століття // Науковий збірник ЮІ ТАНГ. 2002. Вип. 4. С. 119-123.
119. Шаломєєв Є. Формування інституту звільнення від покарання у кримінальному праві України другої половини ХУІ та ХУІІІ ст. *Право України*. 2002. № 11. С. 135-138.
120. Шамлій Н. О. Розвиток інституту необхідної оборони в кримінальному праві України. *Держава і право*. 2003. Вип. 19. С. 456-461.
121. Шерер Ж.-Б. Літопис Малоросії, або Історія Козаків-Запорожців та Козаків України, або Малоросії: Пер. з франц. К.: Український письменник, 1994. 311 с.
122. Эварницкій Д. И. Запорожье в остаткахъ старины и преданіяхъ народа. СПб: Изданіе Л.Ф. Пантелъева, 1888. Ч. II. 257 с.
123. Эварницкій Д. И. Очерки по исторіи запорожскихъ козаковъ и Новороссійскаго края. СПб: Типографія И. Н. Скороходова, 1889. 195 с.
124. Эстрин А. Я. Развитие советской уголовной политики.– М.: Госиздат советского законодательства, 1938.– 244 с.
125. Эстрин А. Я. Эволюция советской уголовной политики. //Основы и задачи советской уголовной политики.– Л., 1929.– 184 с.
126. Яворницький Д. І. Як жило славне запорожське низове військо. 3-є вид. Катеринослав: Друкарня І. Вісман та І. Мордхілевич, 1918. 36 с.
127. Яковлів А. Український кодекс 1743 року „Права, по котормь судится малороссійській народъ” // Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Мюнхен: Кооперативне вид-во „Заграда”, 1949. Т. СLIX. 210 с. Скрипник Н. Уголовная политика советской власти.– Антологія Української юридичної думки.– Т. 9.– К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2004.– С. 51–68.

Тема № 4. Кримінально-виконавча політика

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-виконавчої політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. Визначте коло найбільш складних проблем, які виникають:
 - в ході формування кримінально-виконавчої політики в Україні;
 - при реалізації кримінально-виконавчої політики в Україні.
3. Сформууйте власне бачення трансформації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України.

Прикладні завдання:

1. Складіть перелік проблем які виникають при реформуванні кримінально-виконавчої системи в залежності їх значення та суб'єктів виконання:
 - першочергові – другорядні;
 - перспективні – формальні;

- суб'єкти виконання та приблизний обсяг фінансування.
2. Обґрунтуйте основні напрямки реалізації кримінально-виконавчої політики в Україні.
 3. Випишіть ознаки, яким повинна відповідати позитивна посткримінальна поведінка особи.
 4. Сформулюйте основні вимоги, що висуваються до персоналу кримінально-виконавчої системи.
 5. Надайте перелік невідкладних заходів щодо правового, соціально-економічного захисту персоналу та забезпечення його безпеки.

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020).
2. Европейская конвенция по предупреждению пыток и бесчеловечного или унижающего достоинство обращения или наказания: от 28 сент. 1983 г. // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України. Х. : Харків юрид., 2008. С. 62-77.
3. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями: Міжнародний документ № 995_212 від 30.08.1955 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_212 (дата зверення: 20.08.2020).
4. Правила Манделы. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций в отношении обращения с заключенными / сост. А. В. Букалов. Харьков: ООО «Издательство права человека», 2015. 40 с.
5. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Рим, 4 листоп. 1950 р.) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. Амстердам ; К. : Укр.-Амер. бюро захисту прав людини, 1996. С. 212-229.
6. Європейська конвенція про нагляд за умовно засудженими та умовно звільненими правопорушниками URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_007. - Назва з екрана.
7. Європейські пенітенціарні правила : Рек. № R (2006) 2 Ком. міністрів Ради Європи від 11 січ. 2006 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_032/print 136622 1280675296.
8. Європейські правила щодо громадянських санкцій та заходів : Рек. МЯ (92) 16 : прийнята Ком. міністрів Ради Європи 19 жовт. 1992 р. // Кримінально-виконавче право : зб. нормат.-прав. док. / уклад. А. Х. Степанюк. Х. : Право, 2005. С. 86-97.
9. Європейські стандарти утримання в'язнів / Харк. правозахис. група. Х. : Фоліо, 1998. 58 с.

10. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Ген. Асамблеї від 10 груд. 1948 р. // Кримінально-виконавче право : зб. нормат.-прав. док. / уклад. А. Х. Степанюк. Х. : Право, 2005. С. 3-9.
11. Загальна характеристика Державної кримінально-виконавчої служби України. URL: <http://www.kvs.gov.ua/рпкеп/соп1го!/тат/uk/publish/artide/628075>.
12. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : затв. Законом України від 18.03.2004 № 1629-ГУ. Відом. Верхов. Ради України. 2004. № 29. Ст. 367.
13. Збірка договорів Ради Європи. Офіц. пер. К.: Парлам. вид-во, 2000. 654 с.
14. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.04.2003 р. № 1129-IV (дата оновлення: 17.06.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text> (дата зверення: 20.08.2020).
15. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23.06.2005 № 2713-ГУ (дата оновлення: 04.03.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2713-IV#Text> (дата зверення: 20.08.2020).
16. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 № 3352-ХІІ (дата оновлення: 17.06.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3352-12#Text> (дата зверення: 20.08.2020).
17. Про пробачію: Закон України від 05.02.2015 № 160- VIII (дата оновлення: 21.12.2016) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-19#Text> (дата зверення: 20.08.2020).
18. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 № 3160-VI (дата оновлення: 20.01.2018) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-17#Text> (дата зверення: 20.08.2020).
19. Про затвердження Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі: наказ Міністерства юстиції України та Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 року № 1348/5/572 (редакція зі змінами від 20.12.2017 № 4113/5/1680). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0990-14> (дата зверення: 20.08.2020).
20. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: затверджено Наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018

- року № 2823/5. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18> (дата зверення: 20.08.2020).
21. Концепція реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 654-р. / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2017-%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020).
 22. Концепція державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України : Указ Президента від 08.11.2012 № 631/2012. / База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/631/2012>.
 23. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України / А. П. Гель та ін. ; заг. ред. А. Х. Степанюк. К.: Юрінком Інтер, 2008. 496 с.
 24. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України / За заг. ред. Мінченка С. І. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2020. 296 с.
 25. Науково-практичний коментар до Закону України «Про пробацію» / Автухов К. А. та ін. ; ред.: О. Л. Копиленко, Є. Ю. Бараш ; Ін-т кримін.-викон. служби та ін.. Київ: Кандиба Т. П. [вид.], 2019. 114 с.
 26. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 18 : Криминологія. Кримінально-виконавче право / редкол.: В. І. Шахун (голова), В. І. Тимошенко (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права імені В.М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого. 2019. 544 с.
 27. Кримінально-виконавче право : підручник / Б. М. Головкін, А. Х. Степанюк, О. В. Лисодєд та ін. ; за заг. ред. Б. М. Головкіна, А. Х. Степанюка. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 288 с.
 28. Кримінально-виконавче право України : навчальний посібник / Назимко Є. С., Данилевська Ю. О., Данилевський А. О., Гранкіна В. І. К. : Дакор, 2020. 210 с.
 29. Кримінально-виконавче право України. Академічний курс : підручник / Автухов К. А., Гель А. П., Яковець І. С. К. : Юрінком Інтер, 2020. 432 с.
 30. Ащенко О. М. Українське пенітенціарне законодавство у світлі стандартів Комітетів проти катувань ООН та Ради Європи / Олена Ащенко, Вадим Човган. Харків : Права людини, 2014. 330 с.
 31. Бодюл Є. М. Правові та організаційні засади виконання покарання в кримінально-виконавчих установах відкритого типу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Є. М. Бодюл. К., 2005. 21 с.
 32. Денисова Т. Основні тенденції діяльності держави у сфері застосування кримінальних покарань. *Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид.* 2010. Вип. 50. С. 260-267.
 33. Джужа О. М. Науково-практичний інтерес до становлення кримінально-виконавчої та криминологічної політики України / О. М. Джужа // Боротьба з орг. кримінальне правопорушенняністю і

- корупцією (теорія і практика). К.: Міжвід. наук. центр по боротьбі з орг. кримінальне правопорушенняністю та корупцією, 2005. № 11. С. 164-175.
34. Колб О. Г. Кримінально-виконавча політика як історичний продукт внутрішньої політики держави / О. Г. Колб, В. В. Кондратішина // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2008. № 20. С. 185-194.
35. Кондратішина В. В. Кримінально-виконавча політика України: формування та реалізація : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Кондратішина Вікторія Вікторівна. Львів, 2009. 275 с.
36. Лановенко І. П. Кримінально-виконавча політика / І. П. Лановенко // Юридична енциклопедія. К. : Укр. енцикл., 2001. Т. 3. С. 405.
37. Литвак О.М. Держава і злочинність: Монографія. К.: Атіка, 2004. 304 с.
38. Макарчук В. С. Історико-правове дослідження кримінально-виконавчої політики України. *Підприємництво, госп-во і право*. 2010. № 6. С. 169.
39. Пташинский А. Проблемы реформирования пенитенциарной системы в Украине / А. Пташинский // Тюремная реформа: Поиски и достижения. - Харьков, 1999. С. 42-47.
40. Пташинський О. Б. Правові проблеми реформування пенітенціарної системи в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / О. Б. Пташинський. К., 2002. 19 с.
41. Радов Г. О. Доктринальна модель Закону «Про пенітенціарну систему України» / Г. О. Радов // Проблеми пенітенціарної теорії і практики : бюл. Київ. ін-ту внутр. справ. К., 1997. № 1 (2). С. 11-52.
42. Радов Г. О. Першочергові проблеми пенітенціарної політики України на сучасному етапі / Г. О. Радов // Проблеми пенітенціарної теорії і практики : бюл. Київ. ін-ту внутр. справ. К., 1996. № 1. С. 12-16.
43. Радов Г. О. Роль та місце пенітенціарної системи в структурі державного управління / Г. О. Радов // Пробл. пенітенціар. теорії і практики. К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. № 2. С. 5-10.
44. Романенко О. В. Сутність пенітенціарної функції демократичної держави / О. в. Романенко // Пробл. пенітенціар. теорії і практики. К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. № 2. С. 53-56.
45. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 11.06.1998. *Офіц. вісн. України*. 1998. № 24. Ст. 870.
46. Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні. *Вісник Академії правових наук України*. 1994. № 2. С. 3-13.
47. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми. К. : Атіка, 2005. 332 с.
48. Фріс П. Л., Бучко М. Б. Основні напрями кримінально-виконавчої політики України на сучасному етапі державотворення. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Право. 2010. № 1. С. 1-13.

49. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України : у 2 ч. / упоряд.: Г. О. Радов, І. С. Резник. К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1998. Ч. 1. 1998. 414 с. ; Ч. 2. 1998. 402 с.
50. Човган, В. О. Реформування кримінально-виконавчого законодавства у світлі міжнародних стандартів: пропозиції та зауваження : зб. док. / В. О. Човган. Харків: Права людини, 2014. 226,
51. Яковець І. С. Поняття і зміст політики України у сфері виконання кримінальних покарань / І. С. Яковець // Питання боротьби зі кримінальним правопорушеннями. 2006. Вип. 12. С. 62-70.
52. Яковець І. С. Сучасна кримінально-виконавча політика України : монографія / І. С. Яковець, К. А. Автухов, М. Ю. Кутепов. Х. : Право, 2016. 172 с.
53. Яцишин М. Кримінально-виконавча політика і кримінально-виконавче право як засіб державотворення. *Юрид. Україна*. 2009. № 1. С. 106-111.
54. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 440 с.
55. Яцишин М. М. Перебудова кримінально-виконавчого процесу України в контексті європейських та світових стандартів. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 7. С. 140-143.
56. Яцишин М. М. Сучасні наукові підходи до формування пенітенціарної політики України: європейський вимір / М. М. Яцишин // Порівняльне правознавство: сучасний стан і перспективи розвитку: збірник наукових праць / за ред. Ю. С. Шемшученка, В. П. Тихого, М. М. Цимбалюка, І. С. Гриценка; упор. О. В. Кресін, І. М. Ситар. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. С. 561-564.
57. Яцишин М. М. Цілі, завдання та функції державної пенітенціарної служби України щодо реалізації кримінально-виконавчої політики / М. М. Яцишин, П. В. Гламазда. *Правова інформатика*. 2011. № 3-4 (31-32). С. 74-81.
58. Яцишин М. М. Історико-правовий аналіз трансформації виправно-трудового законодавства УРСР та України у кримінально-виконавче законодавство незалежної держави: прорахунки, здобутки, перспективи / М. М. Яцишин // Історико-правовий часопис: науковий журнал / упоряд. О. Крикунов. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. № 2 (4). С. 3-7.
59. Яцишин М. М. Проблеми визначення поняття «пенітенціарна система» в сучасних умовах / М. М. Яцишин // Історико-правовий часопис : журнал / упоряд. О. Крикунов. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. №1(3). С. 3-7.
60. Яцишин М. Періодизація процесу становлення та розвитку сучасної кримінально-виконавчої політики України. *Підприємництво, госп-во і право*. 2008. № 12. С. 129-133.

Додаткова література

1. Бараш Є. Ю. Адміністративно-правові засади управління державною кримінально-виконавчою службою України: дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Бараш Євген Юхимович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2012. 474 с.
2. Беца О. В. В пошуках альтернатив тюремному покаранню / О. В. Беца // Матеріали міжнародного симпозиуму (м. Київ, 15-16 січ. 1997 р.). К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. С. 131-136.
3. Богатирьов І. Г. Роль міжнародних стандартів у гуманізації системи покарань (теоретико-прикладний аспект) // Держава і право. К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. Вип. 22. С. 478-484.
4. Іваньков, І. В. Тюремні установи в Україні в системі карально-охоронного механізму держави (кінець ХІХ - середина ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / І. В. Іваньков. К., 2005. 22 с.
5. Історичний розвиток пенітенціарної системи України: довідк. матеріал Держ. департаменту України з питань виконання покарань / Офіц. сайт Держ. департаменту України з питань виконання покарань. URL: <http://www.kmu.gov.ua/punish/content/uk/artide:jsession>.
6. Кашуба Ю. А. Уголовно-исполнительная политика в отношении несовершеннолетних: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Кашуба Юрий Анатольевич. Рязань, 2002. 439 с.
7. Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине. М. : Юрлитинформ, 2007. 224 с.
8. Кузьмин С. И. Политико-правовые основы становления и развития исправительно-трудовых учреждений. М. : Акад. МВД СССР, 1988. 96 с.
9. Ланкин Н. И. О принципах уголовно-исправительного права / Н. И. Ланкин // Актуальные проблемы государства и права в современный период : сб. ст. / под ред. В. Ф. Воловича. Томск, 1998. Ч. 1. С. 45-51.
10. Литвинов О. М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні (теоретичні та практичні засади) : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / Литвинов Олексій Миколайович; Дніпропетр. держ. ун-т внутріш. справ. Дніпропетровськ, 2010. 41 с.
11. Лысов В. А. Карательная политика Советского государства и особенности судопроизводства по государственным преступлениям в период Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.): историко-правовое исследование : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / А. Лысов. Краснодар, 2008. 25 с.
12. Львовчкін В. А. Нормативно-правові та організаційні засади забезпечення реалізації в Україні міжнародних стандартів з прав і свобод засуджених до позбавлення волі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / В. А. Львовчкін. К., 2002. 20 с.

- 13.Льошенко О. Імплементация Конвенции про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини в національну правову систему України. *Право України*. 2009. № 6. С. 76-80.
- 14.Наташев А. Е. Основы теории исправительно-трудового права / А. Е. Наташев, Н. А. Стручков. М. : Юрид. лит., 1967. 191 с.
- 15.Романов А. К. Уголовно-исполнительное законодательство и его принципы / А. К. Романов // Актуальные проблемы советской криминологии и исправительно-трудового права. М.: ВЮЗИ, 1989. С. 70-78.
- 16.Севостьянов В. П. Від принципів політики до принципів виконавчої діяльності у сфері виконання кримінальних покарань. *Наук. вісн. Юрид. акад. М-ва внутр. справ*. 2002. № 3 (9). С. 120-127.
- 17.Сизая Е. А. Разграничение принципов уголовно-исполнительного права от принципов уголовно-исполнительной политики, целей и задач, функций и иных юридических категорий пенитенциарного законодательства. *Уголов.-исполн. система: право, экономика, упр.* 2007. № 2. С. 20-23.
- 18.Степанюк А. Х. Актуальні проблеми виконання покарань (сутність та принципи кримінально-виконавчої діяльності): теоретико-правове дослідження : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / Степанюк Анатолій Хомич. Х., 2002. 393 с.

Тема № 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні питання реалізації кримінально-правової політики через застосування кримінального закону.
2. Визначте загальне поняття ефективності та ефективності кримінально-правової політики.

Прикладні завдання:

1. *Дискусія* : Ефективність кримінально-правової політики визначається співвідношенням критеріїв та показників цієї діяльності. У зв'язку із цим під критеріями кримінально-правової політики розуміється система науково обґрунтованих показників, які характеризують рівень досягнення поставлених завдань. Критерії оцінки ефективності кримінально-правової політики на сьогоднішній день не мають унормованого виду і формально не закріплені.

Надайте власне обґрунтування, чому так сталося?

Вкажіть, чи є підстави закріпити оцінку ефективності кримінально-правової політики і які критерії оцінки необхідно враховувати.

2. О. М. Костенко зазначив: «Однією із найшкідливіших правових ілюзій є досить поширене уявлення, начебто закон, вступивши в силу, здатен

діяти сам по собі. З цього робиться помилковий висновок: якщо закон не діє або діє не так, як він мав би діяти, то цей закон поганий».

Оцініть висловлювання професора О. М. Костенка та надайте власні аргументи з цього приводу.

3. Оцініть сучасну кримінально-правову політику України, що пов'язана з правозастосовною діяльністю. Надайте пропозиції щодо поліпшення правотворчої та правозастосовної діяльності.

4. Підготуйте власну презентацію «Реалізації кримінально-правової політики в Україні : історія, сучасність та перспективи».

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (дата оновлення: 16.07.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
3. Берзін П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник у 3-х томах. Том 1. Загальні засади. К.: Дакор, 2019. 562 с.
4. Борисов В. И. Формы реализации и приоритетные направления уголовно-правовой политики Украины. *Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту. Серія: Юриспруденція*. 2012. С. 118-124.
5. Борисов В. І. Сучасна політика держави у сфері боротьби зі злочинністю та її кримінальноправовий напрям. *Право України*. 2012. № 1–2. С. 236.
6. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.
7. Грищук В. К. Державотворення і реформа кримінального закону в Україні. – Уряду України: Президенту, законодавчій, виконавчій владі. Актуальні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників. / Керівник наукового колективу А. І. Комаров. Т. 2. К. 1995. С.164-172.
8. Грищук В. К. Кримінальна політика і зброя // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні. Регіональна наук. конф.– Л. 1996. С. 133–137.
9. Грищук В. К. Методологічні засади сучасної державної кримінальної політики України. // Проблеми юридичної науки та правоохоронної практики / МВС України. Українська академія внутрішніх справ. Львів, 1994. С. 155-165.
10. Грищук В. К. Окремі питання кримінальної політики сучасної Української держави. Політика в сфері боротьби зі злочинністю:

- актуальні проблеми сьогодення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (25–26 лютого 2011 р.). Івано-Франківськ, 2011. С. 30–32.
11. Джужа О. М. Науково-практичний інтерес до становлення кримінально-виконавчої та кримінологічної політики України. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практики)*. 2005. № 11. С. 1-9.
 12. Диваилов И. А. Преступления и уголовная политика (актуальные проблемы организации борьбы с преступностью). Баку, 1990.
 13. Ковідіті О. Ф. Про вдосконалення кримінальної політики та законодавства кримінального профілю. *Вісник Одес. ін-ту внутр. справ*. 1999. № 2. С. 28-31.
 14. Козаченко О. В. Сучасна кримінальна політика Української держави: новації та традиції. Сучасні тенденції розвитку держави і права : збірник наукових праць. 2008. Вип. 2. С. 29-40.
 15. Козаченко О. В., Горта О. М. Тенденції сучасної кримінально-правової політики щодо гуманізації кримінальної відповідальності. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2018. № 4. С. 165-168.
 16. Козич І. В. Кримінально-правова політика як результат функціонування політичної системи. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Випуск 4 (29) Том 1. С. 120-123.
 17. Козич І. Взаємозв'язок кримінально-правової політики з іншими напрямками державної політики. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. № 1 (21). С. 197-201.
 18. Костенко О. Кримінальний кодекс і доктрина. *Право України*. 2004. № 7. С. 43-47.
 19. Костенко О. М. Розвиток кримінального закону в незалежній Україні // Державотворення і правотворення в незалежній Україні. К., 2001. С. 562-576.
 20. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.
 21. Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків: Право, 2017. 560 с.
 22. Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08. К., 2004. 17 с.
 23. Панов М. Правова політика як універсальний феномен соціального буття / М. Панов, Л. Герасіна. *Право України*. 2001. № 8. С. 36-40.
 24. Правова політика України: концептуальні засади та механізми формування : зб. матеріалів наук. - практич. конф. (Київ, 5 груд. 2012 р.) / за ред. О. М. Рудневої, д. ю. н., проф. – К. : НІСД, 2013. 160 с.

25. Селіванов А. Правова політика – важлива складова внутрішньої політики Української держави / А. Селіванов, О. Рябченко // *Голос України*. 2007. 13 берез. (№ 43).
26. Сташис В. В. Засади формування та реалізації кримінальної політики держави за Конституцією України: («Круглий стіл»: Сташис В., Борисов В., Грошевий Ю., Баулін Ю., Зеленецький В.). *Право України*. 1997. № 9. С. 4-12.
27. Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні. *Вісник Академії правових наук України*. 1994. № 2. С. 3-13.
28. Туляков В. А. Некоторые вопросы современной уголовно-правовой доктрины. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. Одеса: Фенікс, 2011. Вип. 1. С. 23-25.
29. Туляков В. А. Тенденции развития современной криминологии и уголовно-правовая доктрина / В. А. Туляков // *Наукові праці Одеської національної юридичної академії / голов. ред. С. В. Ківалов ; МОН України, ОНЮА*. Одеса : Юрид. л-ра, 2008. Т. VII. С. 308-317.
30. Туляков В. О. Тенденції кримінальної політики України та деякі інститути сучасного законодавства / В. О. Туляков // *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія» : зб. наук. пр. / редкол.: С. В. Ківалов (голов. ред.), В. М. Дрьомін (заст. голов. ред.), Ю. П. Аленін [та ін.] ; відпов. за вип. В. М. Дрьомін ; МОН України, НУ ОЮА*. Одеса: Юрид. л-ра, 2013. Т. 13. С. 92-102.
31. Фріс П. Л. Інтеграційні процеси та кримінальна політика // *Матеріали міжнародного наукового семінару*. Київ, 23-24 вересня 2005 р. С. 45.
32. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика України : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2005. 440 с.
33. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми. К. : Атіка, 2005. 332 с.
34. Фріс П. Л. Міжнародна кримінально-правова політика (поняття та основні завдання) // *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Реформування кримінального та кримінально-процесуального законодавства України: сучасний стан та перспективи»*. Івано-Франківськ 30 вересня-1 жовтня 2005 р. С. 103-105.
35. Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою злочинністю. *Право України*. №12. 2004. С. 101-105.
36. Фріс П. Л., Бучко М. Б. Основні напрями кримінально-виконавчої політики України на сучасному етапі державотворення. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія: *Право*. 2010. № 1. С. 1-13.
37. Фріс П. Л., Козич І. В. Про методи політики в сфері боротьби зі злочинністю / П. Л. Фріс, І. В. Козич // *Особливості формування законодавства України на сучасному етапі державотворення: матеріали наук.-практ. конф.*, 14 берез. 2013 р. Івано-Франківськ, 2013. С. 18-21.

38. Фріс П. Л., Малеев А. Ю. Кримінально-правова політика в сфері боротьби з торгівлею людьми. *Адвокат*. 2005. № 9. С. 9-14.
39. Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // *Юридична енциклопедія : в 6 т. К. : Українська енциклопедія, 2001. Т. 5 : П-С. 736с.*

Додаткова література

1. Бабаев М. М. О соотношении уголовной и криминологической политики // *Проблемы социологии уголовного права*. М., 1982. 184 с.
2. Багрий-Шахматов Л. В. Об уголовной политике в Украине // *Правова реформа України: теорія та практика*. Наук.-практ. конф. К., 1993. С. 363-365.
3. Беляев Н. А. Уголовно-правовая политика и пути её реализации. Л.: Изд-во ЛенГУ, 1986. 176 с.
4. Борисов В. І. Засади формування та реалізації кримінальної політики держави за Конституцією України (виклад виступу). *Право України*. 1997. № 9. С. 18-23.
5. Босхолов С. С. Основы уголовной политики. Конституционный, криминологический, уголовно-правовой и информационный аспекты. М.: «ЮрИнфоР», 1999. 292 с.
6. Владимиров В. А., Ляпунов Ю. И. Советская уголовная политика и ее отражение в действующем законодательстве. М.: Юридическая литература, 1979. 268 с.
7. Дагель П. С. Проблемы советской уголовной политики : учеб. пособие. Владивосток : Изд-во Дальневосточ. ун-та, 1982. 124 с.
8. Дагель П. С. Уголовная политика: управление борьбой с преступностью / *Проблемы социологии уголовного права*. М., 1984. С. 37-43.
9. Загорный А. В., Ревин В. П. Развитие основных положений уголовной политики. Научно-практический обзор. М.: Академия МВД СССР, 1985. 44с.
10. Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы организации борьбы с преступностью). Баку: Азербайджанское государственное издательство, 1990. 305 с.
11. Ковалев М. И., Воронин Ю. А. Криминология и уголовная политика. Свердловск: Изд-во УрГУ, 1980. 57 с.
12. Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы. Красноярск, 1991. 238 с.
13. Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики // *Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства*. М. 1994. С.7-9.
14. Кудрявцев В. Н. Стратегия борьбы с преступностью. М.: Юрист, 2003. 352 с.

15. Литвак О. М. Держава і кримінальне правопорушенняність. К.: Атіка, 2004. 304 с.
16. Литвак О. М. Державний вплив на кримінальне правопорушенняність. Кримінологічно-правове дослідження. К.: Атіка, 2000. 277 с.
17. Литвак О. М. Про кримінальну або кримінологічну політику // Юридический вестник / Одесская нац. юрид. акад. О.: Астропринт, 2000. Вип. 2. С. 94–97.
18. Малько А. В. Льготная и поощрительная правовая политика. СПб.: Юридический центр Пресс, 2004. 233 с.
19. Мельник М. І. Антикриміногенна політика. / Енциклопедія Сучасної України. Т. 1. К., 2001. 832 с.
20. Миньковский Г. М. О задачах и направлениях теоретического решения проблем советской уголовной политики. Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985. С. 24-33.
21. Миньковский Г. М. О предмете и задачах курса уголовной политики // Труды Академии МВД СССР. Уголовная политика Советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС. М.: Академия МВД СССР, 1982. С. 67-73.
22. Миньковский Г. М. Политология борьбы с преступностью (вместо предисловия) // Исмаилов И. А. Преступность и уголовная политика (актуальные проблемы борьбы с преступностью). Азербайджанское государственное издательство, 1990. 305 с.
23. Миньковский Г. М. Правовая политика в сфере борьбы с преступностью и проблемы законодательного регулирования этой борьбы // Проблемы формирования уголовной политики Российской Федерации и её реализации органами внутренних дел. М., 1995. С. 3-12.
24. Миньковский Г. М. Уголовная политика как предмет исследования и преподавания // Особенности развития уголовной политики в современных условиях. Труды Академии МВД России. М., 1996. С.5-12.
25. Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Одеса: Вид-во Одеського юридичного інституту НУВС, 2004. 132 с.
26. Направления уголовной политики борьбы с преступностью. Свердловск, 1986. 131 с.
27. Основные задачи советской уголовной политики / Под ред. Е. Г. Ширвиндта. Л.: Госиздат, 1929. 155 с.
28. Панов М., Герасіна Л. Правова політика як універсальний феномен соціального буття. *Право України*. 2001. № 8. С. 36-40.
29. Фойницкий И. Я. Учение о наказании в связи с тюремоведением.– М., 1889.– 369 с.
30. Фріс П. Л. Питання кримінально-правової політики у сфері боротьби з організованою кримінальне правопорушенняністю. *Право України*. 2004. №12. С. 101-105
31. Чубинский М. П. Курс уголовной политики. Изд. 2-ое. СПб.: Типография т-ва «Общественная польза», 1912. 426 с.

32. Шабалин В. А. Политика и преступность. *Государство и право*. 2004. № 4. С. 43-52.
33. Эффективность правовых норм. М.: Юридическая литература, 1980. 279 с.

Тема № 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

Практичне заняття – 2 год.

Теоретичні завдання:

1. Проаналізуйте основні наукові підходи до визначення понять «криміналізація» та «декриміналізація».
2. Визначте основні напрями криміналізації та декриміналізації діянь.

Прикладні завдання:

1. Виходячи з основних підходів до наукового визначення поняття «криміналізація» та «декриміналізація», проаналізуйте норми діючого КК України та надайте власні аргументи («за» або «проти») щодо криміналізації або декриміналізації діянь, які відбувалися за останні десять років у кримінальному законодавстві України.

Криміналізація – це процес виявлення суспільно небезпечних видів людської поведінки, визнання на державному рівні необхідності, можливості й доцільності кримінально-правової боротьби з ними й, у випадку позитивної відповіді на ці питання, закріплення їх у законі як кримінальних правопорушень.

Декриміналізація – процес виявлення діянь, передбачених КК, які втратили суспільну небезпеку, фіксацію на державному рівні необхідність відмови від подальшого визнання їх як кримінальних правопорушень та відсутність необхідності та доцільності продовження кримінально-правової боротьби з ними і, в наслідок цього, виведення їх з кола кримінальних правопорушень.

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (дата оновлення: 16.07.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.

4. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.
5. Актуальные проблемы криминализации и декриминализации общественно опасных деяний. Омск, 1980. 142 с.
6. Грищук В. К. Поняття криміналізації. *Вісник Львівського національного університету ім. Івана Франка. Серія юридична*. 1994. Вип. 31. С. 76-80.
7. Денисова Т. Основні тенденції діяльності держави у сфері застосування кримінальних покарань. *Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид.* 2010. Вип. 50. С. 260-267.
8. Злобин Г. А., Келина С. Г. Некоторые теоретические вопросы криминализации общественно опасных деяний / Проблемы правосудия и уголовного права. М., 1978. С. 3-12.
9. Зубкова В. И. Уголовное наказание и его социальная роль: теория и практика. М.: Норма, 2002. 304 с.
10. Козаченко О. В. Тенденції сучасної кримінально-правової політики щодо гуманізації кримінальної відповідальності / Козаченко О. В., Горта О. М. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2018. № 4. С.165-168.
11. Короленко М. П. Проблема декриміналізації діянь. К.: Науковий світ. 2000. 11 с.
12. Кудрявцев В. Н. Криминализация: оптимальные модели. Избранные труды по социальным наукам. Т. 1. М.: Наука, 2002. С. 519-528.
13. Лесниевски-Костарева Т. А. Дифференциация уголовной ответственности. Теория и законодательная практика. М.: Норма, 1998. 296с.
14. Марисюк К., Канцір В. Депеналізація як метод кримінально-правової політики. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*, 2018. 902 (19).С. 130-134.
15. Мельник М. І. Помилкова криміналізація: види, причини та наслідки. *Підприємництво, господарство і право*. 2004. № 5. С. 94-98.
16. Назимко Є. Фактори, що обумовлюють застосування депеналізації. *Вісник Академії прокуратури України*. 2009. № 2. С. 90-96.
17. Основания уголовно-правового запрета. Криминализация и декриминализация / В. Н. Кудрявцев, П. С. Дагель, Г. А. Злобин, С. Г. Келина, Г. Л. Кригер, Т. И. Минаева, А. М. Яковлев. М.: Наука, 1982. 303 с.
18. Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // *Вісник Академії правових наук України*. – 1994. – № 2. – С. 3–13.
19. Туляков В. А. Основания теории декриминализации / В. А. Туляков // *Сучасний вимір держави та права : зб. наук. пр. / за ред. В. І. Терентьева, О. В. Козаченка*. Миколаїв: Іліон, 2008. С. 476-477.

20. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика і питання криміналізації та декриміналізації діянь. (Збірник наукових статей викладачів юридичного інституту). Випуск XV. Івано-Франківськ, 2005. С. 164-169.
21. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми. К. : Атіка, 2005. 332 с.
22. Фріс П. Л. Постзлочинна поведінка як об'єкт правового регулювання та її врахування в правозастосувальній та профілактичній діяльності / П. Л. Фріс // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України : зб. наук. ст. викл. юрид. ф-ту. Івано-Франківськ, 2000. Вип. IV. С. 105-119.
23. Черкасов С. В. Кримінальна політика та проблеми альтернативних покарань. Актуальні проблеми політики: зб. Наук. Праць. 204. Вип. 19. С. 328-333.
24. Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. К. : Українська енциклопедія, 2001. Т. 5 : П-С. – 736с.

Додаткова література

1. Брайнин Я. М. Уголовная ответственность и её основания в уголовном праве. М.: Госюриздат, 1963. 274 с.
2. Галиакбаров Р.Р. Проблемы криминализации многосубъектных общественно опасных деяний // Актуальные проблемы криминализации и декриминализации общественно опасных деяний. Омск, 1980.
3. Гальперин И. М. Наказание: социальные функции, практика применения. М.: Юридическая литература, 1983. 208 с.
4. Гальперин И. М. Социальные и правовые основы депенализации. *Сов. гос-во и право*. 1980. № 3. С. 60-68.
5. Герцензон А. А. Уголовное право и социология. М.: Юридическая литература, 1970. 286 с.
6. Гишинский Я. И. Планирование борьбы с преступностью и иными правонарушениями как проблема уголовной политики // Уголовная политика советского государства в свете решений XXVI съезда КПСС. М.: Труды Академии МВД СССР, 1982. С. 35-40.
7. Епифанова Е. В. Криминализация и декриминализация деяний. *Российская юстиция*. 2006. № 5. С. 26-31.
8. Злобин Г. А. Основания и принципы уголовно-правового запрета. *Советское государство и право*. 1980. № 1. С. 70-77.
9. Коробеев А. И. Уголовно-правовая политика: проблемы криминализации и декриминализации в новейшем уголовном законодательстве России. URL: [http://sartraccs.sgap.ru/Pub/korobeev\(8-01-05\).htm](http://sartraccs.sgap.ru/Pub/korobeev(8-01-05).htm).
10. Коробеев А. Советская уголовно-правовая политика. Проблемы криминализации и пенализации. Владивосток: Издательство Дальневосточного университета, 1987. 268 с.

- 11.Лесниевски-Костарева Т. А. Дифференциация уголовной ответственности: Теория и законодательная практика. 3-е изд., перераб. и доп. М.: Юрид. Лит., 2004. 496 с.
- 12.Мокринский С. П. Наказание, его цели и предложения. М., 1902. 158 с.
- 13.Николаев А.М. Криминализация деяний на нижнем уровне их общественной опасности. Н. Новгород: Нижегородская академия МВД РФ, 2005. 200 с.
- 14.Пенализация как элемент уголовно-правовой политики // Организационно-правовые и функциональные аспекты деятельности органов внутренних дел. Хабаровск: ДВЮИ МВД России, 2002.
- 15.Пенализация общественно опасных деяний: понятие и сущность // Актуальные проблемы юридической ответственности: Матер, межвуз. науч.-практич. конф. / Отв. ред. д.ю.н., проф. Р. Л. Хачатуров. Тольятти: ВУиТ, 2003.
- 16.Яковлев А. М. Методология и цели исследования процесса криминализации // Конституция СССР и дальнейшее укрепление законности и правопорядка. М., 1979. С. 23-31.
- 17.Яковлев А. М. Принцип социальной справедливости и основания уголовной ответственности. *Сов. государство и право*. 1982. № 3.
- 18.Яковлев А. М. Уголовная политика и проблемы криминализации. Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985. С. 41-50.

Тема № 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

Практичне заняття – 4 год.

Теоретичні завдання:

1. Надайте сучасні підходи до визначення джерел кримінального права.
2. Закон про кримінальну відповідальність: сучасні проблеми визначення, структуризації, тлумачення та застосування.
3. Назвіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єкту, предмету складу кримінального правопорушення та потерпілого від кримінального правопорушення.
4. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
5. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
6. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єкта складу кримінального правопорушення.
7. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні кваліфікуючих ознак складу кримінального правопорушення.
8. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні готування до кримінального правопорушення.
9. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні замаху на кримінальне правопорушення. Вкажіть критерії добровільної відмови при незакінченому кримінальному правопорушенні.

10. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.

Прикладні завдання:

1. Коршун, перебуваючи у нетверезому стані, зайшов у кафе «Дорожнє» у м. Новомосковську, де почав приставати до громадян, нецензурно лаявся, висловлював погрози. У відповідь на зауваження Соколова Коршун вдарив його кулаком в обличчя і одночасно підставив йому ногу. Соколов не утримався на ногах, упав і вдарився головою об бетонну підлогу, отримав травму голови і невдовзі помер.

Кваліфікуйте дії Коршуна.

2. Оленюк мав відомості, що у Верченко, яка проживає одна, є багато грошей, що їх вона виграла у лотерею. Він запропонував Іванчуку обікрати Верченко. Вночі вони через вікно проникли до неї в хату і почали шукати гроші. Коли Верченко прокинулася і закричала, Оленюк двома ударами ножа в шию і груди вбив її. У приміщенні кримінальне правопорушенняці знайшли лише 580 грн., які забрали.

Кваліфікуйте їх діяння.

3. Кочегар Швидко через неприязні стосунки зіштовхнув троюрідного брата Кизю в дренажний колодязь глибиною 18 м., де той утопився. Коли дружина загиблого через 3 дні прийшла до котельної спитати про свого чоловіка, Швидко вбив її молотком і труп кинув у той самий колодязь.

Потерпіла була на 8-му місяці вагітності близнятами.

Кваліфікуйте дії Швидко.

4. У сім'ї Попових часто виникали сварки, При цьому Попов бив дружину, погрожував убити її й сина. Під час чергової сварки Попов, перебуваючи в стані сп'яніння, схопив пістолет і почав його перезаряджати. Злякавшись, дружина забігла в туалет та покликала туди сина. Попов вирішив убити їх обох. Він зробив спочатку два постріли в дружину і один у сина, а потім намагався покінчити життя самогубством, вистріливши в ліву частину грудей. Дружина була вбита, а сину - заподіяно тяжке тілесне ушкодження, сам же Попов одержав тяжкі тілесні ушкодження.

Кваліфікуйте дії Попова.

5. П'яні Гаман і Мамченко сварилися, а потім почали штовхати один одного. Від сильного поштовху Мамченка Гаман упав на бетонований майданчик і ударився потилицею об бетонне покриття. Не зважаючи на те що Мамченко одразу ж викликав швидку допомогу, лікарі не встигли врятувати Гамана, який невдовзі помер від одержаних ушкоджень кістки черепа, а

також м'яких тканин мозку. Слідчий прийшов до висновку, що у даній ситуації мав місце казус.

Чи вірне рішення слідчого? Аргументуйте своє рішення.

6. Працівники поліції Чанько і Лісовий близько о першій годині ночі зустріли Міхненка і зупинили його. Чанько зробив зауваження з приводу пізнього перебування на вулиці та обшукав. Вважаючи дії Чанька неправомірними, Міхненко, який раніше займався боксом, ударив його кулаком у щелепу. Падаючи, Чанько ударився головою об асфальт і через дев'ять днів помер у лікарні. В акті судово-медичної експертизи зазначено, що безпосередньо від удару Міхненка потерпілому спричинено забиту рану нижньої губи справа, а решта ушкоджень утворилась при падінні та ударі потиличною частиною голови об асфальт, що і стало причиною смерті.

Кваліфікуйте дії Міхненка.

7. Між двома односельцями, які часто з'ясовували стосунки, виникла сварка. 28 червня 2012 року чоловіки випадково зустрілися на вулиці та знову почали сперечатися. Відстоюючи свою правду, 79-річний пенсіонер Крилов схопив камінь та вдарив ним по голові свого суперника Климова.

Потерпілий без ознак життя впав на землю. Місцеві мешканці, які стали випадковими свідками, зателефонували до лікарні та у поліцію. Коли ж на місце події приїхала бригада швидкої медичної допомоги, то їм залишилось тільки констатувати смерть чоловіка.

Проведеною судово-медичною експертизою встановлено, що смерть потерпілого настала внаслідок черепно-мозкової травми.

Кваліфікуйте дії винної особи.

8. Науковий співробітник одного із інститутів Мащенко за винагороду надав можливість стажистові з-за кордону сфотографувати документи, що містили державну таємницю. Під час проведення кримінального провадження з'ясувалося, що стажист був агентом іноземної розвідувальної служби.

Кваліфікуйте дії Мащенко.

9. Прибиральниця заводууправління Варченко з метою помсти директору

заводу Кравченку за те, що той не дав згоди на її роботу за сумісництвом на 1,5 ставки в цьому ж управлінні підпалила будівлю заводууправління. Під час гасіння пожежі вона отримала опіки. Вогнем було спричинено велику матеріальну шкоду. Варченко було засуджено за ст. 113 КК.

Чи правильно кваліфіковані дії Варченко?

10. Під час перебування за кордоном, наукового співробітника одного із науково-дослідних інститутів України Потапенка, було незаконно

затримано поліцією. Там до нього застосували фізичний вплив та інсценували намір вбити його. Злякавшись, Потапенко розповів усе йому відоме про свою установу. Інформація, хоч і не становила державної таємниці, проте не підлягала розголошенню.

Дайте правову оцінку діям Потапенка.

Варіант: Ці відомості були державною таємницею.

11. Пушилін вороже ставився до української держави та її суспільного ладу, а тому встановив вибуховий пристрій на військовому заводі, на якому працював інженером. Проте, вибухівку було своєчасно знешкоджено.

Кваліфікуйте дії Пушилін.

Варіант. Внаслідок вибуху було зруйновано приміщення одного з цехів заводу та загинуло п'ять осіб.

12. Захарченко у м. Чернігові познайомився з іноземцем Пургіним, який будучи агентом іноземної розвідки запропонував йому за винагороду збирати відомості про військово-промислові об'єкти на території області. Для одержання цих відомостей Захарченко познайомився з дружиною співробітника режимного об'єкта Маковієм, який зловживав спиртними напоями і в стані сп'яніння розповідав дружині різні таємні відомості.

Частину грошей, одержаних від Пургіна, Захарченко передав їй як подяку за одержані відомості.

Дайте правову оцінку зазначеним особам.

13. Зустрівши по дорозі на залізничний переїзд 12-річну Галину Данилевич, Гуськов вступив з нею в розмову, завів у лісопосадку, почав обіймати, цілувати, торкаючись статевих органів. Незважаючи на опір, Гуськов повалив її на землю і намагався вступити в статевий зв'язок. Галина почала кричати, після чого Гуськов відпустив її. В цей час поблизу нікого не було.

Гуськов пояснив, що відпустив дівчинку тому, що побоявся кримінальної відповідальності, хоча й мав намір здійснити свій задум.

Варіант: Гуськов припинив свої домагання після того, як у потерпілої з носа пішла кров, коли він притиснув її обличчя до землі.

Дайте кваліфікацію дій Гуськова.

14. Голуб і Симоненко зайшли до жіночого гуртожитку і проникли в кімнату, де спала Циганова. Голуб почав її роздягати, щоб вступити в статевий зв'язок. Циганова прокинулася, почала кричати, чинити опір. Вони обоє впали на підлогу. Голуб із застосуванням сили поклав її на ліжку, головою вдарив об стінку. Почувши крики, в кімнату намагались увійти мешканці сусідніх кімнат, але не змогли це зробити, оскільки Симоненко тримав двері. Боячись бути затриманими, Голуб і Симоненко вистрибнули у вікно і втекли. Потерпіла знаходилась на лікуванні 22 доби. Голуб раніше

вже був судимий за ч.1 ст.117 КК України 1960 р, а Симоненко – за ч.1 ст.153 КК України 2001 р.

Дайте правову оцінку діям Голуба та Симоненка.

15. Громова Юля, 16 років, поверталася о 3 годин ночі з весілля своєї подруги. Поблизу парку її наздогнали четверо хлопців та одна дівчина, повалили на землю. Долаючи опір, дівчина Олена тримала її за одну руку, Іван закривав рота й душив за шию. Олег та Дмитро тримали її за другу руку й за ноги, били в живіт. Після нанесення 12 ударів Олег та Дмитро намагалися вчинити з Громовою статевий акт *per or*, однак не змогли цього зробити з фізіологічних причин.

Почувши розмову людей, які проходили поблизу, всі нападники втекли, а Олена наприкінці вдарила Громову з усієї сили ногою в живіт.

За висновком судово-медичної експертизи Громова отримала перелам 4 ребер та у неї стався викидень від останнього сильного удару в живіт (вона мала вагітність в 10 тижнів).

Дайте юридичну оцінку діям всіх осіб.

16. Андрієнко за допомогою сокири і «лапки» вночі відкрив віконце магазину, вибив шибки в рамі і проник до приміщення, маючи при собі мішок. У цей час спрацювала сигналізація. Почувши сигнал сирени Андрієнко схопив 4 пляшки вина і почав вилазити з вікна. Побачивши, що до магазину підбігає сторож, Андрієнко вдарив його пляшкою по голові та з викраденим майном втік. Потерпілому були заподіяні тілесні ушкодження з втратою працездатності тривалістю 8 днів.

Варіант: Андрієнко кинув викрадене біля магазину.

Кваліфікуйте дії Андрієнка.

17. В парку на лаві спав п'яний Іванченко, з кишені якого випав гаманець.

Проходячи повз нього, Романенко вирішив заволодіти грошима п'яного. Він підняв гаманця, забрав з нього гроші і порожнього гаманця поклав назад. Це побачили Голота і Козак, які зажадали, щоб він поклав гроші назад.

Романенко не погодився і почав погрожувати їм вбивством. Голота і Козак відібрали у Романенка вкрадене і доставили його до поліції. По дорозі Романенко намагався вирватися від них і знову погрожував вбивством.

Дайте правову оцінку діям Романенка.

Основна література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020)
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (дата оновлення: 16.07.2020) / База даних «Законодавство України».

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата зверення: 20.08.2020)

3. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.
5. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, Л. М. Демидової. Харків : Право, 2017. 400 с.
6. Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності : тези Всеукраїнської науково-практичної конференції (Хмельницький, 3 березня 2017 року). Хмельницький: Вид-во НАДПСУ, 2017. 1068 с.
7. Баулін Ю. В. Європеїзація Загальної частини проекту КК України. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/07/27/baulin-yu-v-yevropeyzatsiya-zagalnoyi-chastynu-novogo-kku.pdf/>
8. Берзін П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник у 3-х томах. Том 1. Загальні засади. К.: Дакор, 2019. 562 с.
9. Європейська конвенція з прав людини та кримінальне право: науково-практичний посібник / Буняк В. С. К.: Юрінком Інтер, 2020. 156 с.
10. Житний О. О. Проблеми реалізації принципу гуманізму в деяких інститутах кримінального права України. *Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ.* 2005. № 29. С. 19-24.
11. Козаченко О. В., Горта О. М. Тенденції сучасної кримінально-правової політики щодо гуманізації кримінальної відповідальності. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції.* 2018. № 4. С. 165-168.
12. Козич І. В. Кримінально-правова політика як результат функціонування політичної системи. *Прикарпатський юридичний вісник.* 2019. Випуск 4 (29) Том 1. С. 120-123.
13. Козич І. Взаємозв'язок кримінально-правової політики з іншими напрямками державної політики. *Актуальні проблеми правознавства.* 2020. № 1 (21). С. 197-201.
14. Колодяжний М. Г. Стратегія зменшення можливостей учинення злочинів: зарубіжні реалії, перспективи запровадження в Україні : монографія. Харків : Право, 2018. 228 с.
15. Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації : матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Харків, 15 трав. 2020 р. / [редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін.]. Харків : Право, 2020. 776 с.

16. Практика застосування Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: стаття 6 та стаття 1 Першого Протоколу : практ. посіб. / [упоряд.: В. Я. Погребняк, С. О. Кравцов]. Харків : Право, 2018. 196 с.
17. Тимофєєва Л. Ю. Гуманістична парадигма: досвід, виклики та перспективи кримінального права України : монографія. Харків : Право, 2020. 280 с.
18. Фундаментальні проблеми кримінальної відповідальності : матеріали наук. полілогу, м. Харків, 7 верес. 2018 р. / упоряд.: Ю. В. Баулін, Ю. А. Пономаренко. Харків : Право, 2018. 208 с.
19. Хавронюк М. І. Конституційна скарга і кримінальне право / Микола Хавронюк // Проблеми імплементації змін до Конституції України щодо правосуддя та статусу Конституційного Суду України / авт.-уклад. В. Мусіяка. Київ, 2017. С. 144-159. URL:<http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/13691>
20. Хавронюк М. І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: Монографія. К.: Істина, 2005. 264 с.
21. Хім'як Ю.Б. Гармонізація кримінального права України з практикою Європейського суду з прав людини: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. К., 2011. 19 с.

Додаткова література

1. Дерєга, В. В. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 152с.
2. Жаркой М. Э. Карательная политика: вопросы теории и истории СПб. : Изд-во Политехи. ун-та, 2006. 208 с.
3. Закалюк А. П. Організована кримінальне правопорушення діяльність: сутність та потреби нормального визначення // Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення. К.–Х.: Юрінком Інтер, 2002. С. 61-64.
4. Зеленецкий В. С. Общая теория борьбы с преступностью. 1. Концептуальные основы. Х.: Основа, 1994. 321 с.
5. Келина С. Г., Кудрявцев В. Н. Принципы советского уголовного права. М.: Наука, 1988. 176 с.
6. Кенни К. Основы уголовного права. М.: Изд-во иностранной литературы, 1949. 597 с.
7. Коробеев А. И., Усс А. В., Голик Ю. В. Уголовно-правовая политика: тенденции и перспективы. Красноярск, 1991. 238 с.
8. Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине. М. : Юрлитинформ, 2007. 224 с.
9. Кудрявцев В. Н. Актуальные проблемы уголовной политики /Современные тенденции развития уголовной политики и уголовного законодательства. М. 1994. С.7-9.

10. Митрофанов А. А. Основні напрямки кримінально-правової політики в Україні: формування та реалізація. Автореф. дис. ... канд юр. наук: 12.00.08. К., 2004. 17 с.
11. Питання кримінального закону у рішеннях Конституційного Суду України / Упорядн. Л. П. Брич, В. Є. Ясеницький. – Л.: ПАІС, 2004. 92 с.
12. Филимонов В. Д. Принципы уголовного права. М.: ЮрИнфоР, 2002. 139 с.
13. Шакун В. І. Суспільство і кримінальне правопорушенняність. К.: Атіка, 2003. 784 с.
14. Яковлев А. М. Принцип социальной справедливости и основания уголовной ответственности. Сов. государство и право. 1982. № 3.

Тема № 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту
Практичне заняття – 8 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:

- 1). Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.
- 2). Звільнення від кримінальної відповідальності.
- 3). Звільнення від покарання.
- 4). Звільнення від подальшого відбування покарання.
- 5). Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
- 6). Зняття судимості.

Розтлумачте загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.

Прикладні завдання:

I. Аналіз правозастосовної практики про застосування норм про кримінальну відповідальність:

1. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про звільнення від кримінальної відповідальності.

2. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про звільнення від кримінального покарання.

3. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про звільнення від подальшого відбування покарання.

4. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості застосування норм про заміну невідбутої частини покарання більш м'яким.

II. Розв'язання казусів із судової практики

1. Сулова було затримано за вчинення кишенькової крадіжки. При перевірці його особи встановлено, що 4 роки тому він був затриманий за такий самий кримінальне правопорушення, але йому вдалося втекти з приміщення органу внутрішніх справ.

Чи підлягає Сулов кримінальній відповідальності за першу крадіжку?

2. Шофер Глушко, внаслідок необережного поводження з бензином, спричинив тяжкі опіки вантажникові Махну, що працював разом з ним. Сам Глушко також постраждав, але доставив Махна до лікарні, дав свою кров для потерпілого і шкіру для пересадки. Проти нього порушено кримінальну справу за ст.128 ККУ, але в цей час він з автомашиною був відряджений у сусідню область для участі у ліквідації наслідків повені, де добре виявив себе і був відзначений подякою.

Чи є підстава для звільнення Глушко від кримінальної відповідальності?

3. 17-річний Коломієць та 16-річний Павлов в універмазі підійшли до 12-річного Зленка і зажадали від нього гроші, погрожуючи в разі відмови побити його. Зленко віддав їм гроші, які в нього були, а коли ті вийшли з універмагу, повідомив про те, що сталося, військовий патруль. Коломійця і Павлова було затримано, проти них порушено кримінальну справу. Вони звинувачені у грабежі, вчиненому за попереднім зговором групою осіб. У процесі розслідування встановлено, що Павлов брав участь у грабежі під впливом Коломійця, він щиро розкався у вчиненому, позитивно характеризується за місцем навчання і проживання, тому судом його було звільнено від кримінальної відповідальності з застосуванням примусового заходу виховного характеру. Коломійця засуджено до 3 років позбавлення волі умовно з іспитовим строком 2 роки.

Чи правильно Павлова було звільнено від кримінальної відповідальності?

4. Відмовивши в умовно-достроковому звільненні від покарання Гуденку, засудженому за умисне тяжке тілесне ушкодження, внаслідок якого сталася смерть потерпілого, до позбавлення волі строком на 6 років, суд в ухвалі зазначив, що той вчинив тяжкий кримінальне правопорушення, а строк, який він відбув, не є достатнім для його перевиховання. З матеріалів справи видно, що Гуденко відбув 4 роки і 20 днів, має позитивні характеристики, до роботи ставиться сумлінно, є членом секції внутрішнього порядку.

Чи правильно вирішив цю справу суд?

5. Адміністрація установи виконання покарання для неповнолітніх та комісія у справах неповнолітніх звернулись до суду з клопотанням про умовно-дострокове звільнення неповнолітнього Коновалова, який відбув понад 1/3 призначеного судом строку покарання і своєю поведінкою та ставленням до праці та навчання довів своє виправлення.

Суд відмовив, зазначивши, що Коновалов раніше відбував покарання у вигляді позбавлення волі і до нього вже застосовувалося умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

Чи законні доводи суду?

III. Складання схем і таблиць.

Таблиця 1. Норми Кримінального кодексу, що містять заходи кримінально-правового впливу.

Таблиця 2. Роз'яснення Пленуму Верховного Суду України щодо застосування заходів кримінально-правового впливу.

IV. Підготовка аналітичної довідки за такими напрямками:

1. Виявлення та усунення помилок у застосуванні норм про зняття судимості.

2. Виявлення та усунення помилок у застосуванні норм про звільнення від кримінальної відповідальності.

3. Виявлення та усунення помилок у застосуванні норм про звільнення від кримінальної відповідальності.

Номер та назва статті КК України

Вид заходу кримінально-правового впливу

Зміст заходу кримінально-правового впливу

Назва, дата,

номер постанови ПВСУ

Вид заходів кримінально-правового впливу

Зміст роз'яснення

V. Розв'язання відеозавдання з питань застосування заходів кримінально-правового впливу.

1. Поняття примусових заходів кримінально-правового впливу.

2. Форми реалізації кримінальної відповідальності.

3. Судимість як примусовий захід кримінально-правового впливу.

4. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування.

5. Примусові заходи виховного характеру.

Теми рефератів:

1. Засоби ресоціалізації кримінальне правопорушення під час застосування примусових заходів кримінально-правового впливу.

2. Класифікація примусових заходів кримінально-правового впливу.

Основна література

Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2020)

Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III (дата оновлення: 16.07.2020) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата зверення: 20.08.2020)

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

Берзін П. С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник у 3-х томах. Том 1. Загальні засади. К.: Дакор, 2019. 562 с.

Юрій Баулін, Василь Тацій. Завдання вітчизняної кримінально-правової науки в умовах реформування кримінального законодавства України. *Право України*. 2020. № 2. С. 17-30.

Микола Хавронюк. Проступок, його сутність і порядок досудового розслідування та судового розгляду: новітні середньоазійські підходи, порівнюючи з уже відомими. *Право України*. 2020. № 2. С. 119-137.

Микола Панов. Доктрина кримінального права України: значення для науки і практики кримінального законотворення та правозастосування. *Право України*. 2020. № 2. С. 11-16.

Концепція реформування кримінального законодавства України: проект робочої групи з питань розвитку кримінального права. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/08/25/povnyj-tekst-kontseptsiyi-reformuvannya-kk-ukrayiny.pdf>. (дата зверення: 20.09.2020)

Проект тексту нового кримінального Кодексу: контрольний проект КК робочої групи з питань розвитку кримінального права від 15.09.2020. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/09/16/1-kontrolnyj-proekt-kk-15-09-2020.pdf>. (дата зверення: 20.09.2020)

Беца О. В. В пошуках альтернатив тюремному покаранню [Текст] / О. В. Беца // Матеріали міжнародного симпозіуму (м. Київ, 15-16 січ. 1997 р.). К. : Київ. ін-т внутр. справ, 1997. С. 131-136.

Денисова Т. Основні тенденції діяльності держави у сфері застосування кримінальних покарань. *Вісн. Львів. ун-ту. Серія юрид.* 2010. Вип. 50. С. 260-267.

Жук І. В. Обмежувальні заходи у кримінальному праві України: правова природа та сутність. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право*. Ужгород, 2019. Вип. 55, т. 2. С. 82-86.

Додаткова література

Алексеев С. С. Общая теория права / С. С. Алексеев. – М. : ТК «Велби», Проспект, 2008. – 565 с.

Баулін Ю. В. Деякі принципові новели Загальної частини Кримінального кодексу України та проблеми їх застосування / Держава і право.– Ін-т держави і права НАН України.– 2001.– № 13.– С. 310–311.

Баулін Ю. В. Проблеми кримінально-правового захисту прав та свобод людини (методологічний аспект) // Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України: проблеми, досвід, перспективи. Наук.-практ. конф.– К.–Х.: Право, 1998.– С. 168–170.

Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності.– К.: Атіка, 2004.– 296 с.

Тема № 9. Види кримінальних правопорушень та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності **Практичне заняття – 2 год.**

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової політики в частині підготовки та прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології.

2. Визначте сучасне коло найбільш суспільно небезпечних діянь.

Сформуйте систему засобів і методів боротьби зі кримінальним правопорушенням за визначених вами напрямків.

3. Визначте критерії класифікації кримінальних правопорушень з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації кримінальних правопорушень, тих цілей і завдань, що постають перед нею.

Прикладні завдання:

Сформуйте класифікаційні групи кримінальних правопорушень (подані у ст. 12 КК) по кожному розділі КК України.

Групи (не менш 5 осіб) готують презентацію теоретичних завдань та захищають її в процесі практичного заняття.

Основна література

Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, Л. М. Демидової. Хар-ків : Право, 2017. 400 с.

Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 6-те, перероб. та допов. Київ: Алерта, 2020. 360 с.

Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про кримінальне правопорушення: наук.-практ. посіб. Харків: Право, 2018. 142 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

Панов М. І. Кримінальне правопорушення та його види: лекція / М. І. Панов. Харків: Право, 2019. 52 с.

Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 224 с.

Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Харків: Фенікс, 2018. 394 с.

Додаткова література

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.

Концепція реформування кримінального законодавства України: проект робочої групи з питань розвитку кримінального права. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/08/25/povnyj-tekst-kontseptsiyi-reformuvannya-kk-ukrayiny.pdf>. (дата зверення: 20.09.2020)

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.

Проект тексту нового кримінального Кодексу: контрольний проект КК робочої групи з питань розвитку кримінального права від 15.09.2020. URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2020/09/16/1-kontrolnyj-proekt-kk-15-09-2020.pdf>. (дата зверення: 20.09.2020)

Хавронюк М. І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ: ВД «Дакор», 2020. 266 с.

Микола Хавронюк. Проступок, його сутність і порядок досудового розслідування та судового розгляду: новітні середньоазійські підходи, порівнюючи з уже відомими. *Право України*. 2020. № 2. С. 119-137.

Тема № 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

Практичне заняття – 8 год.

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової кваліфікації. Визначіть значення кваліфікації кримінальних правопорушень.

2. Види кваліфікації кримінальних правопорушень. За суб'єктом здійснення (офіційна та неофіційна). За стадією здійснення (первинна, попередня, остаточна).

Залежно від співставлення моменту вчинення діяння і часу проведення кваліфікації (перспективна, ретроактивна). За результатом кваліфікації (позитивна, негативна). Залежно від точності співставлення фактичних ознак складу кримінального правопорушення з юридичними ознаками складу кримінального правопорушення. За стадією кримінального правопорушення, який кваліфікується. Залежно від дій співучасників кримінального правопорушення.

3. Стадії кваліфікації кримінальних правопорушень та їх етапи. Формула кваліфікації кримінальних правопорушень.

4. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.

Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень. Правила кваліфікації кримінальних правопорушень у разі конкуренції кримінально-правових норм.

5. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

6. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кваліфікації кримінальних правопорушень.

Поняття та види помилок у кримінально-правовій кваліфікації.

2. Особливості визначення формули кваліфікації.

3. Неправильна кваліфікація кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.

4. Неправильна кваліфікація множинності кримінальних правопорушень.

5. Неправильна кваліфікація незакінченого кримінального правопорушення.

6. Неправильна кваліфікація кримінальних правопорушень за окремими елементами складу кримінального правопорушення.

Прикладні завдання:

I. Проведіть аналіз правозастосовної практики про застосування норм про кримінальну відповідальність.

1. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.

2. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації сукупності кримінальних правопорушень.

3. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації незакінченого кримінального правопорушення.

4. Проаналізувавши судову практику (через Єдиний реєстр судових рішень), визначити особливості кваліфікації кримінальних правопорушень за окремими елементами складу кримінального правопорушення.

II. Розв'язання казусів із судової практики

1. У себе вдома Гнучко разом зі своїм батьком та сусідкою Шлейченко вживав спиртні напої. Потім вийшов з квартири за додатковою горілкою. А коли повернувся побачив, що батько і Шлейченко сплять у різних кімнатах. З метою вступити з Шлейченко у статевий зв'язок Гнучко накинувся на неї, зірвав сукню. Але Шлейченко прокинулася і почала чинити опір: відбивалася й подряпала йому обличчя. Від люті Гнучко сильно штовхнув Шлейченко на ліжку, збігав на кухню за ножем яким почав наносити їй удари ножем в груди і спину. Від отриманих поранень потерпіла померла на місці.

Коли прокинувся батько, Гнучко пояснив, що увечері до квартири увірвалися незнайомі, які побили його і намагалися згвалтувати Шлейченко, але вона спиралася, і вони її вбили.

Батько запропонував сину сховати труп у підвалі сусіднього будинку, на що останній погодився.

Дайте кримінально-правову оцінку діям зазначених осіб.

2. Колбін, Лудаков та Дрьомін після спільного вживання спиртних напоїв з Шевцовою, з метою задоволення статевої пристрасті, застосували фізичну силу, затягли останню в парк. Дрьомін закрив їй рукою рота, щоб не кричала, а інші тримали її за руки і ноги. У темній частині парку Дрьомін утримував потерпілу за ноги, Лудаков знімав з неї одяг. Коли вона почала більш активно опиратися, Колбін ударив її в обличчя кулаком і вибив їй 2 зуба. Коли Шевцова трохи притихла, Колбін намагався вчинити з нею статевий акт, але на крик прибігли Бочаров з дружиною, які гуляли в парку.

Злякавшись небажаних свідків, злодії залишили потерпілу і втекли.

Кваліфікуйте дії винних.

3. Рядовий Збройних Сил України Колесников, керуючи закріпленою за ним автомашиною, передав кермо Аванесову, який не мав прав на керування транспортними засобами. Той, розвинувши швидкість до 60 км/год., не впорався з керуванням, унаслідок чого автомашина перекинулася і була пошкоджена, чим військовій частині заподіяно шкоду на суму 11 тис. грн.

Пошкодження усунуті за рахунок Колесникова й Аванесова.

Варіант. Під час аварії пішохід Куропаткін одержав середньої тяжкості тілесне ушкодження.

4. Ковальов, Морозов та Чорномор, відбуваючи разом покарання за вчинені раніше розбійні напади, домовились після звільнення з місць позбавлення волі об'єднатися в озброєну групу для здійснення нападів на «заможних» осіб. Чорномор, який звільнявся на кілька місяців раніше, отримав завдання від Ковальова (лідера серед вказаних осіб), здобути до його і Морозова звільнення зброю, підшукати ще кількох спільників, визначити майбутніх жертв нападів.

Звільнившись, Чорномор вступив у зговір з Зборовським та Макаровим.

Разом вони напали на співробітника поліції і, заподіявши йому ножом кілька смертельних поранень, заволоділи пістолетом. Але невдовзі всі троє були затримані.

Кваліфікуйте дії винних.

III. Складання схем і таблиць.

Таблиця 1. Види помилок кваліфікації.

Таблиця 2. Роз'яснення Пленуму Верховного Суду України щодо кваліфікації множинності кримінальних правопорушень.

IV. Підготовка аналітичної довідки за такими напрямками:

1. Виявлення та усунення помилок у кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.

Вид помилки

Приклад

Назва, дата, номер постанови ПВСУ

Вид множинності

Кримінальні правопорушення, що складають множинність

Зміст роз'яснення

2. Виявлення та усунення помилок у кваліфікації множинності кримінальних правопорушень.

3. Виявлення та усунення помилок у кваліфікації незакінченого кримінального правопорушення.

V. Розв'язання відеозавдання з питань кримінально-правової кваліфікації.

Основна література

1. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві / Упорядник Вереша Р. В. К. : Алерта, 2018. 280 с.
2. Постанови пленумів Верховного суду України та вищих спеціалізованих судів України в кримінальних та адміністративних провадженнях [Текст]: (ОФЦ. ТЕКСТ) / Упоряд. С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. К. : ПАЛИВОДА А. В., 2015. 736 с.

3. Правила кримінально-правової кваліфікації у постановках Пленуму Верховного Суду України: практ. посібник. Х., 2012. 197 с.
4. Практика судів України з кримінальних справ (2001–2005) / за заг. ред. В. Т. Маляренка, В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 464 с.
5. Практика судів України з кримінальних справ (2006–2007) / за заг. ред. В. В. Сташиса ; уклад.: В. В. Сташис, В. І. Тютюгін. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 880 с.
6. Практика судів України з кримінальних справ (2008–2011) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. Харків : Одіссей, 2011. 568 с.
7. Практика судів України з кримінальних справ (2009–2011) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. Вид. 2-ге, допов. Харків : Одіссей, 2012. 504 с.
8. Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. Харків : Право, 2014. 704 с.
9. Практика судів України з кримінальних справ (2014–2015 рр.) / уклад. В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. Харків : Право, 2016. 800 с.
10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін.; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
11. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. – Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
12. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Топчія; наук. ред. В. І. Антипова. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.
13. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / Г. М. Анісімов, О. О. Володіна, І. О. Зінченко та ін. ; за ред. М. І. Панова. 2-ге вид., допов. та випр.. Х. : Право, 2017. 360 с.
14. Кваліфікація злочинів : Навч. посіб. / За ред.. О. О. Дудорова, Єю О. Письменського. К. : Істина, 2010. 430 с.
15. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Литвинова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Константа, 2017. 448 с.
16. Кваліфікація злочинів, підслідних органами внутрішніх справ : навч. посібник / В. В. Коваленко, О. М. Джужа, А. В. Савченко, В. В. Кузнецов та ін. ; За заг. ред. В. В. Коваленка ; за наук. ред. О. М. Джужа та А. В. Савченка. К. : Атіка, 2011. 648 с.
17. Кузнецов В. В. Теорія кваліфікації злочинів : підручник / Кузнецов В. В., Савченко А. В. / За заг. ред. д.ю.н., проф. В. І. Шакуна. 5-те вид., перероб. К. : Алерта, 2013. 320 с.
18. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. К. : Юрінком Інтер, 2009. 512 с.

19. Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації : монографія / Навроцький В. О. К. : Атіка, 1999. 464 с.
20. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів : лекція Х. : Право, 2016. 104 с.
21. Пиленко Г. К. Теоретичні основи кваліфікації злочинів / Пиленко Г. К. – Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2005. 262 с.
22. Проблеми кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. / М. Г. Арманов, О. О. Книженко, Н. М. Ярмиш та ін. К. : Національна академія прокуратури України, 2017. 392 с.
23. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації : лекції Харків : Право, 2018. 368 с.

Додаткова література

1. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів : монографія. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. – 712 с.
2. Бурчак Ф. Г. Квалификация преступлений. 2-е изд., доп. К.: Политиздат
3. Вапсва Ю. А. Особенности квалификации злочинів при наявності помилки. Вісник Національного університету внутрішніх справ. 2000. Вип. 10. С. 50-55.
4. Гаухман Л. Д. Квалификация преступлений: закон, теория, практика. 4-е изд., перераб. и доп. М. : Центр ЮрИнфоР, 2010. 559 с.
5. Герцензон А. А. Квалификация преступления. М. : Издание РИО ВЮА, 1947. 27 с.
6. Джуган М. П. Класифікація злочинів проти правосуддя. Вісн. Одеського ін- ту внутр. справ. Одеса : Одес. юрид. ін-т НУВС, 2004. № 1. С. 83-86.
7. Занина М. А. Коллизии норм права равной юридической силы (понятие, причины, виды) : монография. 2-е изд., перераб. и доп. М. : РАП; Волтерс Клувер, 2010. 144 с.
8. Захарченко О. В. Кваліфікація злочину як основний елемент інституту підслідності. Право і безпека. 2003. Т. 2. № 4. С. 113-116.
9. Зелинский А. Ф. Квалификация повторных преступлений. Волгоград, 1976. 211 с.
10. Зінченко І. О. Кваліфікація злочинів при їх множинності та конкуренції кримінально-правових норм : навч. посіб. Харків : Право, 2017. 114 с.
11. Кадников Н. Г. Квалификация преступлений и вопросы судебного толкования: теория и практика : учебное пособие. М.: Норма, 2003. 144 с.
12. Колосовский В. В. Теоретические проблемы квалификации уголовно-правовых деяний : монография. М.: Статут, 2011. 398 с.
13. Колосовский В.В. Квалификационные ошибки / Колосовский В. В. СПб. : Издательство Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2006. 157 с.

14. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів : Навч. посіб. Вид. 3-тє доповн. та переробл. К. : Атіка, 2007. 592 с.
15. Короленко М. П. Проблеми кваліфікації і класифікації злочинів за ступенем їх тяжкості. К. : Наук. світ, 2000. 11 с.
16. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации преступлений. 2-е изд., перераб. и доп. М. : Юрист, 1999. 304 с.
17. Кудрявцев В. Н. Теоретические основы квалификации преступлений. М.: Государственное издательство юридической литературы, 1963. 324 с.
18. Марін О. К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм / Марін О. К. – К. : Атіка, 2004. – 224 с.
19. Марітчак Т. М. Помилки у кваліфікації злочинів : Монографія. К. : Атіка, 2004. 186 с.
20. Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації: Автореф. дис. ... д-ра юр. наук: 12.00.08.– Х., 2000. 35 с
21. Рарог А. И. Настольная книга судьи по квалификации преступлений : практическое пособие. М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. 224 с.
22. Рябчинська О. П. Додаткові підстави кримінально-правової кваліфікації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2014. № 12. Т. 2. С. 99-103.
23. Рябчинська О. П. Значення складу злочину для кримінально-правової кваліфікації. Вісник Академії адвокатури України. 2009. Число 1. С. 264-266.
24. Сабитов Р. А. Теория и практика квалификации уголовно-правовых деяний. М. : Бек, 2003. 389 с.
25. Сопельник И. В. Квалификация преступлений и важность при этом объективных и субъективных признаков состава. Митна справа. 2004. № 3. С.104-109.
26. Тарарухин С. А. Квалификация преступлений в судебной и следственной практике. К. : Юринком, 1995. 208 с.
27. Трайнин А. Н. Общее учение о составе преступления. М.: Госюриздат, 1957. 363 с.
28. Ус О. В. Кваліфікація злочинів з урахуванням форм співучасті: аналіз постанов Пленуму Верховного Суду України. Наук. вісн. Херсон. держ. ун-ту. Серія «Юридичні науки». 2014. Вип. 2, т. 4. С. 56-61.
29. Фесенко Є. В. Кримінально-правова кваліфікація: функціональна роль та призначення / Є. В. Фесенко // Проблеми юридичної кваліфікації (Теорія і практика) : тези міжнародної наукової конференції Вісник Академії адвокатури України. К. : Видавничий центр Академії адвокатури України, 2010. Число 1 (17). С. 112-114.
30. Фріс П. Л. Реалізація кримінально-правової політики через кваліфікацію кримінальних правопорушень. *Наше право*. 2004. № 3. С.77-82.

31. Фролов Д. Є. Деякі аспекти кваліфікації і розмежування злочинів // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. Донецьк : Донецький інститут внутрішніх справ. 1999. Вип. 1. С. 171-176.
32. Хавронюк М. Правила кваліфікації злочинних діянь : досвід Молдови, Іспанії. Підприємництво, господарство і право. 2005. № 5. С. 133-139.
33. Шапченко С. Д. Юридична кваліфікація як соціально-правове явище та деякі загальнотеоретичні аспекти / С. Д. Шапченко // Проблеми юридичної кваліфікації (Теорія і практика) : тези міжнародної наукової конференції Вісник Академії адвокатури України. – К. : Видавничий центр Академії адвокатури України, 2010. Число 1 (17). С. 135-138.
34. Шумихин В. Г. Правила квалификации преступлений : учебное пособие. М. : Московский психосоциальный институт, 2003. 80 с.

**6. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ ДЛЯ ДОДАТКОВОГО
ВИСВІТЛЕННЯ ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-
ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ» ТА ВІДПРАЦЮВАННЯ
ПРОПУЩЕНИХ ЗАНЯТЬ І ЗАНЯТЬ, ЩО ОЦІНЕНІ НЕЗАДОВІЛЬНО**

1. Кримінальна відповідальність за незаконне збагачення (ст. 368-2 КК України).
2. Кримінальна відповідальність за дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (ст. 392 КК України) та його відмежування від злісної непокори вимогам адміністрації установи виконання покарань (ст. 391 КК України).
3. Кримінологічна характеристика та запобігання кримінальне правопорушенням проти флори.
4. Розвиток основних понять кримінально-правової політики.
5. Розвиток основних понять українського кримінально-виконавчого права
6. Загальна характеристика кримінально-правової політики держав, з якими межує Україна.
7. Норми, що мало застосовуються (не застосовуються) у кримінальному законодавстві України.
8. Сучасна кримінально-правова політика України.
9. Кримінальна відповідальність за незаконне поводження з радіоактивними матеріалами (ст. 265 КК України).
10. Кримінальна відповідальність за незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію (ст. 265-1 КК України).
11. Кримінальна відповідальність за погрозу вчинити викрадання або використати радіоактивні матеріали (ст. 266 КК України).

12. Кримінальна відповідальність за порушення правил поведження з вибуховими, легkozаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267 КК України).

13. Кримінальна відповідальність за порушення вимог режиму радіаційної безпеки (ст. 267-1 КК України).

14. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ст. 274 КК України).

15. Кримінологічна характеристика та запобігання насильницьким кримінальним правопорушенням.

16. Кримінологічна характеристика та запобігання корисливим та корисливо-насильницьким кримінальним правопорушенням.

17. Кримінологічна характеристика та запобігання рецидивній кримінальній правопорушенності.

18. Кримінологічна характеристика професійної кримінальній правопорушенності та її запобігання.

19. Кримінологічна характеристика корупції та її запобігання.

20. Кримінологічна характеристика кримінальній правопорушенності молоді та її запобігання.

21. Кримінологічна характеристика необережної кримінальній правопорушенності та її запобігання.

22. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням із потерпілим.

23. Кримінальна відповідальність за кримінальним правопорушенням проти громадського порядку (на прикладі ст. 296 КК України).

24. Кримінальна відповідальність та запобігання незаконній вирубці лісу.

25. Кримінальна відповідальність юридичних осіб.

26. Особливості системи покарань для неповнолітніх.

27. Кримінальним правопорушенням проти моральності в КК України та зарубіжних країн: порівняльно-правове дослідження.

28. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва та особливості встановлення причинного зв'язку.

29. Кримінальна відповідальність та запобігання ухиленню від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі.

30. Кримінальна відповідальність та запобігання ухиленню від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі.

31. Кримінальна відповідальність за злісну непокору адміністрації виправної установи.

32. Кримінальна відповідальність та запобігання діям, що дезорганізують роботу установ виконання покарань.

33. Кримінальна відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду.

34. Принципи кримінально-виконавчого права.

35. Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поведження із засудженими та їх реалізація в Україні.

36. Особливості відбування покарання засудженими жінками.
 37. Обмеження волі: кримінально-правова та кримінально-виконавча характеристика.
 38. Впровадження пробації в Україні: теорія, законодавство, практика.
 39. Сучасна кримінально-виконавча політика України.
 40. Сучасна кримінально-логічна політика України
 41. Сучасна кримінально-процесуальна політика України
- Примітка.* Слухачі можуть виконувати реферати і за темами, які не вказані в наведеному переліку, але входять до навчальної програми дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики України».

7.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

1. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави. Рівні кримінально-правової політики.
2. Суб'єкти кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики.
3. Предмет кримінально-правової політики.
4. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації кримінальних правопорушень.
5. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь.
6. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні кримінального правопорушення особу.
7. Завдання у сфері запобігання кримінальним правопорушенням методами кримінально-правового впливу.
8. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм.
9. Способи тлумачення (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий).
10. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та бланкетними диспозиціями.

ТЕМА 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

1. Поняття та види джерел кримінального права. Джерела кримінально-правової політики. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування.
2. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.

3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.

4. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.

5. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.

ТЕМА 3. Історія кримінально-правової політики України

1. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.).

2. Законодавчі акти Польського королівства та німецьке законодавство.

4. Кримінально-правова політика України в період козацької держави.

5. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.).

6. Кримінально-правова політика України в радянський період.

7. Вплив наукових поглядів, викладених у працях Ч. Беккарія, І. Бентама, Г. Гегеля, О. Кістяківського, О. Лейста, Ф. Ліста, Ш. Монтеск'є, М. Таганцева, Г. Тарда, Л. Фейєрбаха, Ад. Франка, М. Чубинського та інших на формування кримінально-правової політики.

8. Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

ТЕМА 4. Кримінально-виконавча політика

1. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

2. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

3. Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики. Принципи кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

4. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії кримінальній правопорушності.

5. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

6. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.

7. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-виконавчої політики України.

ТЕМА 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

1. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.

2. Призначення покарання або звільнення від покарання чи його відбуття.

3. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.

4. Судимість.

5. Заходи кримінально-правового характеру.

6. Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

ТЕМА 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

1. Поняття криміналізації та декриміналізації діянь.

2. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.

3. Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.

4. Поняття пеналізації та депеналізації діянь.

5. Особливості запобігання кримінальним правопорушенням методами кримінально-правового впливу.

ТЕМА 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів

матеріального кримінального права

1. Покарання як логічний юридичний наслідок кримінального правопорушення. Питання

поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей

та ознак.

2. Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносні (теорії досягнення корисних цілей), з'ясування, яка теорія передбачає законодавчо визначену мету покарання в КК України.

3. Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання, а також адекватне визначення інших заходів кримінально-правового впливу.

ТЕМА 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

1. Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного

характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.

2. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя,

медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на

певний строк та довічному позбавленню волі.

3. Зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:
- 1). Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.
 - 2). Звільнення від кримінальної відповідальності.
 - 3). Звільнення від покарання.
 - 4). Звільнення від подальшого відбування покарання.
 - 5). Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
 - 6). Зняття судимості.
4. Загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.

ТЕМА 9. Види кримінальних правопорушень та їх класифікація у відповідності з

кримінально-правовою політикою сучасності

1. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології. Визначення кола суспільно небезпечних діянь, засобів і методів боротьби зі кримінальними правопорушеннями.
2. Зв'язок кримінального правопорушення і кримінальної правопорушенності.
3. Критерії класифікації кримінальних правопорушень з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації кримінальних правопорушень, тих цілей і завдань, що постають перед нею:
4. Класифікаційні групи кримінальних правопорушень (подані у ст. 12 КК).

ТЕМА 10. Склад кримінального правопорушення, як єдина підстава кримінальної відповідальності

1. Ознаки (об'єктивного і суб'єктивного характеру), які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як кримінальне правопорушення.
2. Виділення окремих видів складів кримінальних правопорушень (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів кримінальних правопорушень і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації кримінального правопорушення.
3. Класифікація складів кримінального правопорушення за різними критеріями: за ступенем

суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування

ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

ТЕМА 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі

вчинення особою декількох кримінальних правопорушень

1. Вивчення інституту множинності та його правових наслідків.

Врахування різнобічних наукових підходів до визначення, класифікації та розуміння питань інституту множинності.

2. Поняття множинності кримінальних правопорушень у науці кримінального права.

3. Визначення соціальної характеристики множинності та її властивості (при вчиненні декількох кримінальних правопорушень одними і тими ж особами; підвищена суспільна небезпечність особи; негативний вплив на інших членів суспільства, особливо неповнолітніх; негативний вплив на динаміку та структуру кримінальне правопорушенняності).

4. Повторність, сукупність та рецидив кримінальних правопорушень, як суспільно небезпечні форми множинності.

ТЕМА 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

1. Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація кримінальних правопорушень» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування кримінального законодавства.

2. Види кримінально-правової кваліфікації.

3. Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

4. Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

5. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.

6. Принципи кваліфікації кримінальних правопорушень.

7. Правила кваліфікації кримінальних правопорушень у разі конкуренції кримінально-правових норм.

8. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

9. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

10. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

11. Вплив кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання кримінальним правопорушенням.

12. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

8. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗАЛИШКОВИХ ЗНАНЬ

1. На які види поділяється тлумачення кримінального права за суб'єктом?

- а) судове, доктринальне, виконавче;
- б) офіційне, доктринальне, слідче;
- в) доктринальне, судове, офіційне;
- г) доктринальне, судове, офіційне, системне.

2. Аналогія при застосуванні кримінально-правових норм:

- а) не допускається;
- б) допускається без обмеження;
- в) допускається лише за наявності прогалин у законодавстві;
- г) допускається лише судом;
- д) допускається за узгодженням з прокурором та судом.

3. Що таке кваліфікація кримінальних правопорушень?

- а) розподіл кримінальних правопорушень на групи залежно від ступеня тяжкості;
- б) вираження місця кримінально-правової норми в системі Особливої частини КК;
- в) встановлення у вчиненому суспільно небезпечному діянні ознак конкретного складу кримінального правопорушення;
- г) встановлення у вчиненому суспільно небезпечному діянні ознак кримінального правопорушення.

4. Що означає конкуренція кримінально-правових норм?

- а) існування двох або більше норм, які взаємно виключають застосування одна одної;
- б) існування двох або більше норм, які передбачають відповідальність за одне й те ж саме діяння;
- в) відсутність норми, яка б передбачала відповідальність за вчинене суспільно небезпечне діяння;
- г) існування трьох або більше норм, які взаємно виключають застосування одна одної.

5. Якщо має місце конкуренція загальної і спеціальної норми, то:

- а) перевага надається спеціальній нормі;
- б) перевага надається загальній нормі;
- в) застосуванню підлягають обидві норми;
- г) обидві норми не підлягають застосуванню.

6. При кваліфікації кримінальних правопорушень застосовуються:

- а) тільки норми Загальної частини КК;
- б) тільки норми Спеціальної частини КК;
- в) норми Загальної і Особливої частин КК;
- г) норми Спеціальної частини КК та норми процесуального законодавства.

7. Не тягне за собою кримінальної відповідальності готування до кримінального правопорушення:

- а) малої тяжкості;
- б) тяжкого;
- в) особливо тяжкого;
- г) невеликої тяжкості.

8. Особа, яка добровільно відмовилася від кримінального правопорушення:

- а) підлягає кримінальній відповідальності за готування до кримінального правопорушення чи замах на кримінальне правопорушення;
- б) не підлягає кримінальній відповідальності взагалі;
- в) підлягає кримінальній відповідальності лише в тому випадку, якщо фактично скоєне нею діяння містить склад іншого кримінального правопорушення;
- г) підлягає кримінальній відповідальності в повному обсязі, але добровільна відмова буде вважатися пом'якшуючою обставиною.

9. З метою вбивства Ільченко Махов підпалив вночі будинок, де той мешкав. Ільченко дома в цей час не було, про що Махов не знав. Має місце стадія вчинення кримінального правопорушення:

- а) незакінчений замах
- б) закінчений замах
- в) закінчений кримінальне правопорушення
- г) приготування до вбивства

10. Ознакою добровільної відмови від вчинення готування або замаху на кримінальне правопорушення є:

- а) завершеність;
- б) свідомість діяння;
- в) примусовість;
- г) добровільність.

11. Підбурювач у разі добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення виконавцем підлягає кримінальній відповідальності:

- а) на загальних підставах, якщо так вирішить суд;
- б) не підлягає за будь-яких умов;
- в) але покарання в такому разі має бути більш м'яким, ніж передбачено законом;
- г) за готування до кримінального правопорушення або замах на той кримінальне правопорушення, від вчинення якого добровільно відмовився виконавець.

12. Ознаки, що характеризують особу окремого співучасника ставляться в вину лише:

- а) співучасникам, які усвідомлювали ці ознаки;
- б) особі, яка є виконавцем кримінального правопорушення;
- в) співучасникам, які погодились на спільну кримінальне правопорушення діяльність з таким співучасником;
- г) цьому співучасникові.

13. У разі вчинення виконавцем незакінченого кримінального правопорушення інші співучасники:

- а) підлягають кримінальній відповідальності лише в тому випадку, якщо фактично вчинене діяння цих співучасників містить склад іншого кримінального правопорушення;
- б) не підлягають кримінальній відповідальності;
- в) підлягають кримінальній відповідальності за співучасть у незакінченому кримінальному правопорушенні;
- г) підлягають кримінальній відповідальності за співучасть у закінченому кримінальному правопорушенні.

14. З метою вбивства Скляр придбав пістолет ПМ, але згодом відмовився від кримінальне правопорушенняного наміру. Пістолет зберігав «про всяк випадок». Скляр підлягає кримінальній відповідальності за:

- а) не підлягає кримінальній відповідальності, оскільки має місце добровільна відмова;
- б) готування до умисного вбивства (ст. 14, ч.1 ст. 115 КК);
- в) закінчене готування на умисне вбивство (ч.3 ст. 14, ч.1 ст. 115 КК);
- г) незаконне придбання та зберігання вогнепальної зброї (ч.1 ст. 263 КК).

15. Злий з метою позбавлення життя Доброго придбав у Дубова ляльку-вуду до якої додавив волоси та нігті Доброго. Після чого почав кожну ніч опівночі втикати в дану ляльку по одній голці в різні частини тіла сподіваючись на настання наслідків у вигляді погіршення здоров'я Доброго та його наступної смерті. Під час рейду по перевірці дотримання порядку на кладовищі Злий був затриманий працівниками поліції при проведенні цього ритуалу. Злий був засуджений за умисне вбивство з особливою жорстокістю (п. 4 ч. 2 ст. 115 КК) до 12 років позбавлення волі. Чи правильно було засуджено Злого?

- а) правильно;
- б) не правильно, тому що не наступила смерть;
- в) не правильно, тому що це закінчений замах на вбивство;
- г) не правильно, тому що використані абсолютно непридатні засоби.

16. В яких випадках має місце множинність кримінальних правопорушень ?

- а) у випадках скоєння особою двох або більше одиничних кримінальних правопорушень, якщо хоч два з них мають юридичне значення;

б) у випадках скоєння особою трьох або більше одиничних кримінальних правопорушень, якщо хоч два з них мають юридичне значення;

в) у випадках вчинення особою двох або більше кримінальних правопорушень, за які вона не була засуджена;

г) у випадках вчинення особою трьох або більше кримінальних правопорушень, за які вона не була засуджена.

17. Рецидивом кримінальних правопорушень визнається:

а) вчинення нового кримінального правопорушення особою, яка вже має судимість;

б) вчинення нового умисного кримінального правопорушення особою, яка має судимість за умисний кримінальне правопорушення;

в) вчинення кримінального правопорушення особою, яка не має судимість;

г) вчинення нового необережного кримінального правопорушення особою, яка має судимість за умисне кримінальне правопорушення.

18. Повторністю кримінальних правопорушень визнається:

а) вчинення двох кримінальних правопорушень, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини КК;

б) вчинення трьох або більше кримінальних правопорушень, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини КК;

в) вчинення двох або більше кримінальних правопорушень, передбачених тією самою статтею або частиною статті Особливої частини КК;

г) вчинення трьох або більше кримінальних правопорушень, передбачених тією самою статтею Особливої частини КК.

19. Назвіть види множинності кримінальних правопорушень:

а) повторність, сукупність, рецидив;

б) повторність, сукупність, триваючі кримінальне правопорушення;

в) повторність, продовжувані кримінальне правопорушення, рецидив;

г) продовжувані кримінальне правопорушення, загальний рецидив, рецидив.

20. Сукупність кримінальних правопорушень – це:

а) вчинення особою двох або більше кримінальних правопорушень, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК, за жоден з яких її не було засуджено;

б) вчинення особою трьох або більше кримінальних правопорушень, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК, за жоден з яких її не було засуджено;

в) вчинення особою кримінальних правопорушень, передбачених різними статтями частинами Особливої частини КК;

г) вчинення особою кримінальних правопорушень, передбачених різними частинами однієї статті Особливої частини КК.

21. Ідеальна сукупність представляє собою:

а) вчинення особою одною дією трьох або більше кримінальних правопорушень, передбачених різними статтями або різними частинами одної статті Особливої частини КК, за кожен з яких її не було засуджено;

б) вчинення особою двох і більше умисних кримінальних правопорушень;

в) вчинення особою двох або більше кримінальних правопорушень, передбачених різними статтями Особливої частини КК;

г) вчинення особою однією дією двох або більше кримінальних правопорушень, передбачених різними статтями або різними частинами однієї статті Особливої частини КК, за кожен з яких її не було засуджено.

22. Під одиничним кримінальним правопорушенням розуміють:

а) передбачений кримінальним законом певний самостійний склад кримінального правопорушення;

б) кримінальне правопорушення вчинений однією особою;

в) кримінальне правопорушення в якому є лише один потерпілий;

г) кримінальне правопорушення в якому винний використовує лише одне знаряддя кримінального правопорушення.

23. Складене кримінальне правопорушення - це:

а) одиничне кримінальне правопорушення який складається з двох або більше тотожних діянь, об'єднаних єдиним кримінальним правопорушенням наміром;

б) кримінальне правопорушення яке складається з двох чи більше діянь, які утворюють множину кримінальних правопорушень;

в) кримінальне правопорушення який складається з двох чи більше діянь, які утворюють окремі одиничні кримінальні правопорушення;

г) одиничне кримінальне правопорушення, яке розпочинається дією чи бездіяльністю, а далі вчиняється впродовж тривалого часу.

24. Москальов В.В. відбуваючи покарання у вигляді позбавлення волі, вчинив втечу з установи виконання покарань. Його дії підпадають під ознаки кримінального правопорушення передбаченого ст. 393 КК «Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти» і є:

а) триваючим кримінальним правопорушенням;

б) продовжуваним кримінальним правопорушенням;

в) складеним кримінальним правопорушенням;

д) триваючим, продовжуваним і складеним кримінальним правопорушенням одночасно.

25. Іванов В. В. працюючи на дніпровському заводі «Електрон» кожен день, протягом місяця, виносив через прохідну деталі, з яких він в результаті хотів зібрати готовий телевізор. Його дії є кримінальним правопорушенням:

а) триваючим кримінальним правопорушенням;

б) продовжуваним кримінальним правопорушенням;

в) складеним кримінальним правопорушенням;

д) триваючим, продовжуваним і складеним кримінальним правопорушенням одночасно.

26. Визначіть дії, які не віднесено до форм державної зради (ст. 111 КК)?

- а) посягання на життя Президента України для зміни влади в державі;
- б) зібрання завідуючим спеціалізаторією відомостей, що становлять військову таємницю України, для передачі представнику Туреччини;
- в) підрив Київської дамби;
- г) вбивство народного депутата України з особистої неприязні.

27. Працівник Генштабу України повідомив СБУ про факт завербування його агентами іноземної розвідки. Чи може бути звільнена особа від кримінальної відповідальності при вчиненні державної зради (ст. 111 КК)?

- а) не може;
- б) може, якщо він не вчинив ніяких дій на виконання отриманого кримінальне правопорушення завдання;
- в) може при будь-яких умовах;
- г) може, якщо погодиться допомагати слідству.

28. Хто з цих осіб не є суб'єктом державної зради (ст. 111 КК)?

- а) особа без громадянства, яка перебуває на території України;
- б) громадянин України, який постійно працює в комерційній фірмі у Франції;
- в) громадянин України, який проживає у м. Севастополі.
- г) громадянин України, який постійно працює на території Китаю.

29. З метою ослабити державу Вовк замінував середню школу, в якій повинна була пройти зустріч керівництва районної влади із випускниками. Зустріч була перенесена на інший день. Вовк про це не знав і здійснив вибух. Внаслідок вибуху ніхто не постраждав. Дайте кримінально-правову оцінку діям винної особи:

- а) дії Вовка слід кваліфікувати як диверсія (ст. 113 КК);
- б) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч. 2 ст. 15 КК і ст. 113 КК);
- в) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч. 2 ст. 15 КК і ст. 113 КК) і умисне знищення і пошкодження чужого майна, вчинене шляхом вибуху (ч. 2 ст. 194 КК);
- г) дії Вовка слід кваліфікувати як замах на диверсію (ч. 3 ст. 15 КК і ст. 113 КК).

30. Швець повідомила Прохоренкові, з яким підтримувала інтимні стосунки, що вагітна, і висунула вимогу одружитись. На підтвердження, вона пред'явила медичні довідки з жіночої консультації. Прохоренко, щоб уникнути одруження, вночі задушив Швець. Судово-медична експертиза з'ясувала, що та не вагітна. Кваліфікуйте дії Прохоренка:

- а) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);
- б) умисне вбивство та замах на умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного перебувала в стані вагітності (ч. 1 ст. 115 КК, ч. 2 ст. 15 КК та п. 2 ч. 2 ст. 115 КК);

в) умисне вбивство жінки, яка завідомо для винного знаходилась в стані вагітності (п. 2 ч. 2 ст. 115 КК);

г) умисне вбивство жінки з корисливих мотивів (п. 6 ч. 2 ст. 155 КК).

31. Кравець посварився з Бобровим і почав його бити. Коли Бобров впав, Кравець підняв камінь і кинув його на голову останнього. Вважаючи, що той мертвий, Кравець облив тіло бензином і підпалив. Судово-медична експертиза встановила, що Бобров від побоїв тільки втратив свідомість, а причиною смерті стали чисельні обліки. Тілесні ушкодження, які наніс Кравець, відносяться до категорії легких, що потягли короточасний розлад здоров'я. Як кваліфікувати дії Кравця?

а) замах на умисне вбивство та необережне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК, ч. 1 ст. 119 КК);

б) необережне вбивство (ч. 1 ст. 119 КК);

в) умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК);

г) тяжке тілесне пошкодження, що потягло за собою смерть потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК).

32. Повнолітні гр. Єнохін та Феротін вирішили вчинити згвалтування гр. Конюхової. З цією метою Єнохін запросив Конюхову до себе додому для відзначення свого дня народження. Коли потерпіла прийшла до нього додому Єнохін із застосуванням насильства ввів потерпілій героїн, після чого позвав Феротіна, який знаходився в сусідній кімнаті. На протязі 9 годин, Феротін вчинив з потерпілою три статевих акти природним способом. Єнохін, під час згвалтування Конюхової, був у своїх сусідів. Як кваліфікувати дії Єнохіна та Феротіна?

а) дії Феротіна слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 152 КК, як згвалтування вчинене повторно, а дії гр. Єнохіна за відповідними ст. проти здоров'я особи;

б) дії Феротіна слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 152 КК, як згвалтування вчинене повторно та групою осіб, а дії гр. Єнохіна за ч. 5 ст. 27 та ч. 3 ст. 152 КК (пособник у вчиненні групового згвалтування);

в) дії Феротіна слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 152 КК, а дії Єнохіна за ч. 1 ст. 152 КК;

г) дії Феротіна та Єнохіна слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 152.

33. Гр. Омелянов та Сипенко запросили гр. Макарову та Васильченко до себе додому для вчинення статевих актів. Після спільного вживання спиртних напоїв гр. Омелянов із застосуванням фізичного насильства задовільнив статеву пристрасть природним способом з гр. Макаровою, а гр. Сипенко із застосуванням фізичного насильства задовільнив статеву пристрасть природним способом з гр. Васильченко. Як кваліфікувати дії гр. Омелянова та Сипенко?

а) дії Омелянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 152 КК;

б) дії Омелянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 152 КК, як вчинене повторно;

в) дії Омелянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч. 2 ст. 153 КК та ч. 3 ст. 152 КК, як вчинене повторно, групою осіб;

г) дії Омельянова та Сипенко слід кваліфікувати за ч. 3 ст. 152 КК, як вчинене групою осіб.

34. Непричетний до аварії Тишков не надав допомогу потерпілому в ДТП, яке вночі виявив на дорозі, і не повідомив про нього нікому. Через несвоєчасність надання медичної допомоги потерпілий помер. Тишков мав можливість: або доставити його до лікарні, або повідомити про аварію. Як потрібно кваліфікувати дії Тишкова?

а) склад кримінального правопорушення відсутній, оскільки до ДТП він не причетний;

б) вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);

в) ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, якщо це спричинило смерть потерпілого (ч. 3 ст. 136 КК);

г) залишення в небезпеці, якщо це спричинило смерть особи (ч. 3 ст. 135 КК).

35. Повнолітній гр. П. покохав громадянку Перову, якій не виповнилося 15 років. З метою вчинення статевого акту гр. П. спочатку показував неповнолітній гр. Перовій. порнографічні зображення потім непристойно торкався до її статевих органів, які викликають статеві збудження. Досягнувши її статевого збудження він вчинив природний статевий акт без застосування фізичного насильства. Як кваліфікувати дії гр. П?

а) дії П. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 152 КК;

б) дії П. слід кваліфікувати за ч.1 ст. 156 КК та ч.1 ст. 155 КК;

в) дії П. слід кваліфікувати за ч. 1 ст. 155 КК;

г) дії П. слід кваліфікувати за ч.1 ст. 152 КК та ч.1 ст. 156 КК.

36. Під час вчинення розбою Потаповим потерпілому Ромаську була заподіяна смерть через необережність. Дайте кримінально-правову оцінку діям Потапова:

а) розбій (ч. 4 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);

б) розбій (ч. 4 ст. 187 КК);

в) розбій (ч. 1 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 1 ст. 119 КК);

г) розбій (ч. 4 ст. 187 КК) і вбивство через необережність (ч. 2 ст. 119 КК)

37. Люмкін, знаходячись у відділі чоловічого одягу універмагу, на очах у інших покупців, підійшов до продавця і тихо (на вушко) спитав останнього про ціни та розміри костюмів, які знаходилися у відділі.

Після цього скориставшись тим, що продавець була зайнята прийманням товару, на очах у інших покупців та розраховуючи, що вони не зрозуміють, що він вчиняє, взяв з прилавка костюм і вийшов з відділу. З костюмом він був затриманий на зупинці тролейбуса. Дайте правову оцінку діям Люмкіна.

а) він вчинив крадіжку (ч. 1 ст. 185 КК);

б) він вчинив грабіж (ч. 1 ст. 186 КК);

- в) він вчинив крадіжку з проникненням у приміщення (ч. 3 ст. 185 КК);
- г) він вчинив грабіж з проникненням (ч. 3 ст. 186 КК).

38. Горін, працюючи робочим складу промислових товарів, перед закінченням робочого дня заховався у підсобному приміщенні. У нічний час він вийшов із підсобки, взяв платинові та золоті годинники, інші коштовні речі загальною вартістю 1857000 грн. Коли Горін виходив зі складу, його побачив охоронець і намагався затримати. Після попереджувального пострілу Горін, тримаючи взяте на складі, підбіг до охоронця, збив його з ніг, чим заподіяв середньої тяжкості тілесні ушкодження, після чого зник. Кваліфікуйте дії Горіна:

- а) він вчинив два кримінальне правопорушення: крадіжку (ч. 4 ст. 185 КК) та заподіяв умисно тяжкі тілесні ушкодження (ч. 1 ст. 122 КК);
- б) він вчинив крадіжку (ч. 4 ст. 185 КК) та розбій (ч. 4 ст. 187 КК);
- в) він вчинив розбій із заволодінням майном у великому розмірі (ч. 4 ст. 187КК);
- г) він вчинив грабіж (ч.4 ст. 186 КК).

39. Бондарюк, працюючи складальником ТОВ «Брадіз», вирішив заволодіти комп'ютером. З цією метою він протягом місяця кілька разів проносив через прохідну окремі деталі комп'ютера. При спробі винести корпус Бондарюк був затриманий працівниками охорони на прохідній.

Кваліфікуйте дії Бондарюка:

- а) Бондарюк вчинив замах на крадіжку з проникненням (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 3 ст.185 КК);
- б) Бондарюк вчинив декілька кримінальних правопорушень, які будуть кваліфіковані як крадіжка, вчинена повторно (ч. 2 ст. 185 КК) та замах на крадіжку, вчинену повторно (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 2 ст. 185 КК);
- в) Бондарюк вчинив крадіжку з проникненням (ч. 3 ст. 185 КК);
- г) Бондарюк вчинив замах на крадіжку (ч. 2 ст. 15 КК і ч. 1 ст. 185 КК).

40. Петренко знав, що філія банку відправляє щомісяця в центральний офіс банку 2 млн. 950 тис. грн. Коли інкасаторська машина під'їхала до банку, він підскочив до інкасаторів і, погрожуючи пістолетом (який був несправний), поставив вимогу віддати гроші. Інкасатор відповів, що грошей він не одержав. Тоді Петренко вихопив невелику сумку, в якій виявилось 15 грн., і втік. Кваліфікуйте дії Петренка:

- а) грабіж (ч. 5 ст. 186 КК) та незаконне носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК);
- б) розбій (ч. 4 ст. 187 КК) та незаконне носіння вогнепальної зброї (ч. 1 ст. 263 КК);
- в) розбій (ч. 4 ст. 187 КК), розбій (ч. 2 ст. 187 КК);
- г) розбій (ч.4 ст. 187 КК) та грабіж (ч.1 ст. 186 КК).

9.ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕНУ)

Завдання № 1 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права.
2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за «Державну зраду» (ст. 111 КК України).
3. Рівні кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Коршун, перебуваючи у нетверезому стані, зайшов у кафе «Дорожнє» у м. Кривий Ріг, де почав приставати до громадян, нецензурно лаявся, висловлював погрози. У відповідь на зауваження Соколова Коршун вдарив його кулаком в обличчя і одночасно підставив йому ногу. Соколов не утримався на ногах, упав і вдарився головою об бетонну підлогу, отримав травму голови і невдовзі помер.

Кваліфікуйте дії Коршуна.

Завдання № 2 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Закон про кримінальну відповідальність: проблеми визначення, структуризації, тлумачення та застосування.
2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за «Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами» (ст. 286 КК України).
3. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави.

II. Практична частина

Оленюк мав відомості, що у Верченко, яка проживає одна, є багато грошей, що їх вона виграла у лотерею. Він запропонував Іванчуку обікрасти Верченко. Вночі вони через вікно проникли до неї в хату і почали шукати гроші. Коли Верченко прокинулась і закричала, Оленюк двома ударами ножа в шию і груди вбив її. У приміщенні кримінальне правопорушення знайшли лише 580 грн., які забрали.

Кваліфікуйте їх діяння.

Завдання № 3 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єкту, предмету складу кримінального правопорушення та потерпілого від кримінального правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за «Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань» (ст. 1141 КК України).
3. Завдання кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Кочегар Швидко через неприязні стосунки зіштовхнув троюрідного брата Кизю в дренажний колодязь глибиною 18 м., де той утопився. Коли дружина загиблого через 3 дні прийшла до котельної спитати про свого чоловіка, Швидко вбив її молотком і труп кинув у той самий колодязь. Потерпіла була на 8-му місяці вагітності близнятами.

Кваліфікуйте дії Швидко.

Завдання № 4 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Посягання на життя державного чи громадського діяча» (ст. 112 КК України).
3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Рудін дізнався, що його дружина зустрічається з Ковальовим і хоче розірвати шлюб, щоб вийти заміж за Ковальова. Дома Рудін намагався поговорити з цього приводу з дружиною, благав її зберегти сім'ю, не розлучати його з 2 малолітніми дітьми. Наступного дня Ковальов, який мав дружину і малолітню дитину, прийшов у квартиру останніх, підбурював Рудіну покинути чоловіка і піти з його квартири, провокував Рудіна на конфлікт.

При цьому він ображав Рудіна, чим довів його до істерики. Останній почав плакати, а Ковальов продовжував знущатися над ним, кричав, говорив, щоб він «перегризав собі вени». Не витримавши таких знущань, Рудін схопив

Ковальова за одяг і намагався виштовхнути його із квартири. Однак, Ковальов опирався. В цей момент Рудін побачив на столі ніж, схопив його і наніс Ковальову удар в грудину, а потім удар в серце.

За висновком судово-медичної експертизи смерть Ковальова сталася внаслідок ножового поранення серцевого м'яза.

Кваліфікуйте дії Рудіна.

Завдання № 5 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство» (ч. 1 ст. 115 КК України).

3. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні кримінального правопорушення особу.

II. Практична частина

У сім'ї Попових часто виникали сварки, При цьому Попов бив дружину, погрожував убити її й сина. Під час чергової сварки Попов, перебуваючи в стані сп'яніння, схопив пістолет і почав його перезаряджати. Злякавшись, дружина забігла в туалет та покликала туди сина. Попов вирішив убити їх обох. Він зробив спочатку два постріли в дружину і один у сина, а потім намагався покінчити життя самогубством, вистріливши в ліву частину грудей. Дружина була вбита, а сину - заподіяно тяжке тілесне ушкодження, сам же Попов одержав тяжкі тілесні ушкодження.

Кваліфікуйте дії Попова.

Завдання № 6 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єкта складу кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за умисні вбивства вчинені при обтяжуючих обставинах (ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь.

II. Практична частина

П'яні Гаман і Мамченко сварилися, а потім почали штовхати один одного. Від сильного поштовху Мамченка Гаман упав на бетонований майданчик і ударився потилицею об бетонне покриття. Не зважаючи на те що Мамченко одразу ж викликав швидку допомогу, лікарі не встигли врятувати Гамана, який невдовзі помер від одержаних ушкоджень кістки черепа, а також м'яких тканин мозку. Слідчий прийшов до висновку, що у даній ситуації мав місце казус.

Чи вірне рішення слідчого? Аргументуйте своє рішення.

Завдання № 7 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні кваліфікуючих ознак складу кримінального правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Незаконне заволодіння транспортним засобом» (ст. 289 КК України).
3. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Працівники поліції Чанько і Лісовий близько о першій годині ночі зустріли Міхненка і зупинили його. Чанько зробив зауваження з приводу пізнього перебування на вулиці та обшукав. Вважаючи дії Чанька неправомірними, Міхненко, який раніше займався боксом, ударив його кулаком у щелепу.

Падаючи, Чанько ударився головою об асфальт і через дев'ять днів помер у лікарні. В акті судово-медичної експертизи зазначено, що безпосередньо від удару Міхненка потерпілому спричинено забиту рану нижньої губи справа, а решта ушкоджень утворилась при падінні та ударі потиличною частиною голови об асфальт, що і стало причиною смерті.

Кваліфікуйте дії Міхненка.

Завдання № 8 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні готування до кримінального правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Жорстоке поводження з тваринами» (п. 3 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Джерела кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Між двома односельцями, які часто з'ясовували стосунки, виникла сварка. 28 червня 2012 року чоловіки випадково зустрілися на вулиці та знову почали сперечатися. Відстоюючи свою правду, 79-річний пенсіонер Крилов схопив камінь та вдарив ним по голові свого суперника Климова. Потерпілий без ознак життя впав на землю. Місцеві мешканці, які стали випадковими свідками, зателефонували до лікарні та у поліцію. Коли ж на місце події приїхала бригада швидкої медичної допомоги, то їм залишилось тільки констатувати смерть чоловіка.

Проведеною судово-медичною експертизою встановлено, що смерть потерпілого настала внаслідок черепно-мозкової травми.

Кваліфікуйте дії винної особи.

Завдання № 9 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні замаху на кримінальне правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене з особливою жорстокістю» (п. 4 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.

II. Практична частина

Науковий співробітник одного із інститутів Мащенко за винагороду надав можливість стажистові з-за кордону сфотографувати документи, що містили державну таємницю. Під час проведення кримінального провадження з'ясувалося, що стажист був агентом іноземної розвідувальної служби.

Кваліфікуйте дії Мащенко.

Завдання № 10 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні добровільної відмови при незакінченому кримінальному правопорушенні.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене способом, небезпечним для життя багатьох осіб» (п. 5 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Прибиральниця заводу управління Варченко з метою помсти директору заводу Кравченку за те, що той не дав згоди на її роботу за сумісництвом на 1,5 ставки в цьому ж управлінні підпалила будівлю заводу управління. Під час гасіння пожежі вона отримала опіки. Вогнем було спричинено велику матеріальну шкоду. Варченко було засуджено за ст. 113 КК.

Чи правильно кваліфіковані дії Варченко?

Завдання № 11 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні повторності кримінальних правопорушень.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з корисливих мотивів» (п. 6 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Соціальна роль кримінально-правової політики в системі боротьби із кримінальним правопорушеннями в сучасних умовах.

II. Практична частина

Під час перебування за кордоном, наукового співробітника одного із науково-дослідних інститутів України Потапенка, було незаконно затримано поліцією. Там до нього застосували фізичний вплив та інсценували намір вбити його. Злякавшись, Потапенко розповів усе йому відоме про свою установу. Інформація, хоч і не становила державної таємниці, проте не підлягала розголошенню.

Дайте правову оцінку діям Потапенка.

Варіант: Ці відомості були державною таємницею.

Завдання № 12 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні сукупності кримінальних правопорушень.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з хуліганських мотивів» (п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Визначення функцій кримінально-правової політики та виокремлення пріоритетних з них для нашого часу.

II. Практична частина

Пушилін вороже ставився до української держави та її суспільного ладу, а тому встановив вибуховий пристрій на військовому заводі, на якому працював інженером. Проте, вибухівку було своєчасно знешкоджено.

Кваліфікуйте дії Пушилін.

Варіант. Внаслідок вибуху було зруйновано приміщення одного з цехів заводу та загинуло п'ять осіб.

Завдання № 13 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні рецидиву кримінальних правопорушень.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство особи чи її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку» (п. 8 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Кримінально-правова та кримінально-процесуальна політика.

II. Практична частина

Захарченко у м. Дніпро познайомився з іноземцем Пургіним, який будучи агентом іноземної розвідки запропонував йому за винагороду збирати відомості про військово-промислові об'єкти на території області. Для одержання цих відомостей Захарченко познайомився з дружиною співробітника режимного об'єкта Маковієм, який зловживав спиртними напоями і в стані сп'яніння розповідав дружині різні таємні відомості.

Частину грошей, одержаних від Пургіна, Захарченко передав їй як подяку за одержані відомості.

Дайте правову оцінку зазначеним особам.

Завдання № 14 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні організатора кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з метою приховати інший кримінальний

правопорушення або полегшити його вчинення» (п. 9 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Кримінально-правова та кримінологічна політика.

II. Практична частина

Зустрівши по дорозі на залізничний переїзд 12-річну Галину Данилевич, Гуськов вступив з нею в розмову, завів у лісопосадку, почав обіймати, цілувати, торкаючись статевих органів. Незважаючи на опір, Гуськов повалив її на землю і намагався вступити в статевий зв'язок. Галина почала кричати, після чого Гуськов відпустив її. В цей час поблизу нікого не було.

Гуськов пояснив, що відпустив дівчинку тому, що побоявся кримінальної відповідальності, хоча й мав намір здійснити свій задум.

Варіант: Гуськов припинив свої домагання після того, як у потерпілої з носа пішла кров, коли він притиснув її обличчя до землі.

Дайте кваліфікацію дій Гуськова.

Завдання № 15 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні виконавця кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство поєднане із згвалтуванням або насильницьким задоволенням статевої пристрасті неприродним способом» (п. 10 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави.

II. Практична частина

Голуб і Симоненко зайшли до жіночого гуртожитку і проникли в кімнату, де спала Циганова. Голуб почав її роздягати, щоб вступити в статевий зв'язок.

Циганова прокинулася, почала кричати, чинити опір. Вони обоє впали на підлогу. Голуб із застосуванням сили поклав її на ліжко, головою вдарив об стінку. Почувши крики, в кімнату намагались увійти мешканці сусідніх кімнат, але не змогли це зробити, оскільки Симоненко тримав двері. Боячись бути затриманими, Голуб і Симоненко вистригнули у вікно і втекли.

Потерпіла знаходилась на лікуванні 22 доби. Голуб раніше вже був судимий за ч. 1 ст. 117 КК України 1960 р, а Симоненко – за ч.1 ст.153 КК України 2001р.

Дайте правову оцінку діям Голуба та Симоненка.

Завдання № 16 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні підбурювача кримінального правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене на замовлення» (п. 11 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

II. Практична частина

Громова Юля, 16 років, поверталася о 3 годин ночі з весілля своєї подруги.

Поблизу парку її наздогнали четверо хлопців та одна дівчина, повалили на землю. Долаючи опір, дівчина Олена тримала її за одну руку, Іван закривав рота й душив за шию. Олег та Дмитро тримали її за другу руку й за ноги, били в живіт. Після нанесення 12 ударів Олег та Дмитро намагалися вчинити з Громовою статевий акт *per or*, однак не змогли цього зробити з фізіологічних причин.

Почувши розмову людей, які проходили поблизу, всі нападники втекли, а Олена наприкінці вдарила Громову з усієї сили ногою в живіт.

За висновком судово-медичної експертизи Громова отримала перелам 4 ребер та у неї стався викидень від останнього сильного удару в живіт (вона мала вагітність в 10 тижнів).

Дайте юридичну оцінку діям всіх осіб.

Завдання № 18 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні пособника кримінального правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене за попередньою змовою групою осіб» (п. 12 ч. 2 ст. 115 КК України).
3. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

II. Практична частина

Раніше судимий за ч.1 ст.152 КК України Осипенко напав на 12-річну Савлук, затягнув її у траншею напірного колектора заводу, ударив кулаком у щелепу, здушив горло і, коли потерпіла втратила свідомість, вчинив статевий акт *per or*. Прийшовши до свідомості, Савлук почала тікати, але Осипенко наздогнав її і знову вчинив статевий акт *per or*. Щоб приховати кримінальне правопорушення, Осипенко трьома ударами металевого прута в голову вбив її.

Дайте кваліфікацію дій Осипенка.

Завдання № 19 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення кримінального правопорушення групою осіб без попередньої змови.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство вчинене особою, яка раніше вчинила умисне вбивство, за винятком вбивства, передбаченого статтями 116-118 КК України» (п. 13 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії кримінальній правопорушності.

II. Практична частина

17-річні Песков, Волощук і 13-річний Красильник були в сусідньому селі в гостях, де вживали спиртні напої. Коли увечері вони польовою дорогою повертались додому, Волощук сп'яніла так, що не могла далі йти. Песков за допомогою Красильника відніс її до копиці соломи, роздягнув і, скориставшись забуттям, здійснив з Волощук природний статевий акт. За пропозицією Пескова це намагався зробити й Красильник, але не зміг внаслідок фізіологічних причин. Вони одягли на Волощук частину знятого з неї одягу, поклали на копицю, прикрили соломною і пішли додому.

Прийшовши в себе перед світанком від холоду, Волощук пішла додому, але заблудилась, зайшла в болото і потонула.

Дайте правову оцінку діям Пескова та Красильника. Чи зміниться правова оцінка їх дій, якщо б Волощук утопилася, зрозумівши, що з нею відбулося?

Завдання № 20 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне вбивство з мотивів расової, національної чи релігійної нетерпимості» (п. 14 ч. 2 ст. 115 КК України).

3. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

II. Практична частина

Андрієнко за допомогою сокири і «лапки» вночі відкрив віконце магазину, вибив шибки в рамі і проник до приміщення, маючи при собі мішок. У цей час спрацювала сигналізація. Почувши сигнал сирени Андрієнко схопив 4 пляшки вина і почав вилазити з вікна. Побачивши, що до магазину підбігає сторож, Андрієнко вдарив його пляшкою по голові та з викраденим майном втік. Потерпілому були заподіяні тілесні ушкодження з втратою працездатності тривалістю 8 днів.

Варіант: Андрієнко кинув викрадене біля магазину.

Кваліфікуйте дії Андрієнка.

Завдання № 21 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення кримінального правопорушення організованою групою.

2. Проблеми застосування кримінально-правових норм, які передбачають відповідальність за умисні вбивства вчинені при пом'якшуючих обставинах (ст. 116, ст. 117, ст. 118 КК України).

3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.

II. Практична частина

В парку на лаві спав п'яний Іванченко, з кишені якого випав гаманець.

Проходячи повз нього, Романенко вирішив заволодіти грошима п'яного. Він підняв гаманця, забрав з нього гроші і порожнього гаманця поклав назад. Це побачили Голота і Козак, які зажадали, щоб він поклав гроші назад.

Романенко не погодився і почав погрожувати їм вбивством. Голота і Козак відібрали у Романенка викрадене і доставили його до поліції. По дорозі Романенко намагався вирватися від них і знову погрожував вбивством.

Дайте правову оцінку діям Романенка.

Завдання № 22 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні вчинення кримінального правопорушення кримінальне правопорушенняною організацією.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Доведення до самогубства» (ст. 120 КК України).

3. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості.

II. Практична частина

Мозговий, відбувши покарання за привласнення мисливського карабіну, влаштувався охоронцем будівельного складу. Він систематично під час свого чергування спав або відлучався з об'єкта до своєї знайомої Захарової, у якої часто бував і Безлер, який теж відбував покарання за привласнення мисливського карабіну. Одного разу Безлер, скориставшись відсутністю Мозгового на об'єкті, викрав зі складу 25 листів будівельного заліза, вартістю 550 грн. 30 коп. за один лист.

Чи є дії Мозгового та Безлера кримінальне правопорушеннями? Якщо так, то кваліфікуйте їх дії.

Завдання № 23 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні добровільної відмови співучасників.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне тяжке тілесне ушкодження» (ст. 121 КК України).

3. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

II. Практична частина

Рибкін, від'їжджаючи у тривале відрядження, дав своєму другу Лук'янову на зберігання 30 безіменних акцій концерну «Олбі-Україна». По цих акціях Лук'янов отримав піврічні дивіденди по 1000 грн. за кожен і використав на свої потреби. Самі ж акції повернув Рибкіну, коли той повернувся.

Дайте правову оцінку діям Лук'янова.

Завдання № 24 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні співвиконавця кримінального правопорушення.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження» (ст. 122 КК України).
3. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.

II. Практична частина

Хоменко, стоячи біля дверей автобуса, обережно притискала до себе поліетиленовий пакет, в якому везла на аналіз сечі. Коли двері розчинились, Івашин, який відбув покарання за викрадення 100 патронів до карабіну, миттю вихопив у неї пакет і почав тікати, але його намагалися наздогнати пасажери автобуса.

Одному із них Івашин наніс удар кулаком у лице, розбивши носа, внаслідок чого потерпілий лікувався 7 діб. З викраденим Івашин втік, а потім викинув.

Дайте правову оцінку діям Івашина.

Завдання № 25 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках, коли посягання співучасників кваліфікуються за різними статтями Особливої частини КК України.
2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Умисне легке тілесне ушкодження» (ст. 125 КК України).
3. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії як частина кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Касир банку Пуренко, видаючи гроші Коркіну, переплутав пачки купюр і фактично видав суму грошей в 10 раз більше, ніж було потрібно (замість 5000 грн. видав 50000 грн.). Коркін це виявив пізніше і гроші обернув на свою користь.

Дайте правову оцінку діям Коркіна.

Завдання № 26 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення заздалегідь не обіцяного потурання кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Побої і мордування» (ст. 126 КК України).

3. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології.

II. Практична частина

Романова, працюючи начальником державного комунального підприємства, фіктивно оформила на роботу сторожем Гаврилюка і через його дружину одержувала нараховану йому заробітну плату, використовуючи гроші на купівлю устаткування для виробництва. Всього за січень-березень 2015 р.

Романова одержала таким чином 2960 грн. Суд кваліфікував дії Романової за ч. 2 ст.190 КК України.

Чи правильно дано оцінку діям Романової?

Завдання № 27 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення заздалегідь не обіцяного приховування кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Катування» (ст. 127 КК України).

3. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Нестеров, будучи неодноразово судимим, у тому числі і за викрадення вогнепальної нарізної зброї, взяв в пункті прокату холодильник і телевізор.

Отримані речі він продав, а гроші витратив на свої потреби. Повернути взяті на прокат речі або сплатити за їх вартість 13500 грн. він відмовився.

Дайте правову оцінку діям Нестерова.

Варіант: Отримані на прокат речі, Нестеров дав, під виглядом своїх, на тимчасове користування своєму сусідові Клименко, а потім через деякий час,

скориставшись відсутністю Клименка, забрав їх і продав. Наступного дня він пред'явив вимогу Клименку про повернення речей.

Завдання № 28 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення заздалегідь не обіцяного неповідомлення про кримінальне правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби» (ст. 130 КК України).

3. Загальна характеристика основних етапів історії української кримінально-правової політики.

II. Практична частина

Мартиненко і Тарасов, працівники Харківського аеропорту, обернули на свою користь різних промислових і продовольчих товарів, зібраних громадянами ФРН для розподілу і передачі особам, які постраждали від стихійних лих в Україні, на суму 12 тис. євро.

Дайте правову оцінку їх діям.

Завдання № 29 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення заздалегідь не обіцяного сприяння кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби» (ст. 131 КК України).

3. Взаємозв'язок кримінально-правової політики з кримінологічною політикою.

II. Практична частина

Голуб, висококваліфікований слюсар-інструментальник і аматор-художник, на прохання свого друга Овчаренка, який в цей час знаходився у відрядженні, на робочому місці виготовив ніж, прикрасивши його

граверними зображеннями тропічних звірів і рослин. Цей ніж він носив при собі і показував знайомим, демонструючи свою майстерність.

Одного разу, перебуваючи в стані сп'яніння, Голуб нецензурно лаявся на автобусній зупинці, за що його затримали працівники поліції і вилучили у нього із кишені цей ніж.

Голуб пояснив, що ніж він носить не з метою застосування його, а як предмет мистецтва, створений власними руками.

Дайте правову оцінку діям Голуба і Овчаренка.

Завдання № 30 для проведення підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінально-правової політики»

I. Теоретична частина

1. Проблеми застосування кримінального законодавства у випадках визначення складеного кримінального правопорушення.

2. Проблеми застосування кримінально-правової норми, яка передбачає відповідальність за «Залишення в небезпеці» (ст. 135 КК України).

3. Сучасні тенденції кримінально-правової політики держави та проблемні питаннями, що виникають в ході реалізації кримінально-правової політики в Україні, у т.ч. при кваліфікації кримінальних правопорушень.

II. Практична частина

Зайко, знайшовши рушницю, зберігав її вдома. Вона висіла на стіні високо від підлоги. Залишаючи квартиру, Зайко не завжди замикав двері своєї кімнати. Одного разу, коли Зайка не було вдома, син його сусіда 16-річний Мишко Коваль разом з 10-річним сином Зайка зайшли до незамкненої квартири. Коваль, побачивши рушницю, поставив стілець на стіл, дістав її та вийшов з нею на вулицю, де було багато дітей. Бажаючи попустувати і не знаючи, що рушниця заряджена, Мишко крикнув: «Стій, руки вгору» - і натиснув на гачок. Пролунав постріл, яким було вбито 10-річного сина Зайка.

Чи є дії Ковалю і Зайки кримінальними правопорушеннями? Якщо так, то дайте правову оцінку.

10. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО ТА КОНТРОЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

№	Назва теми	Всього балів <i>Денна/Заочна</i>	Форма навчання	
			<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
Розділ 1. ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ				
1	Поняття та завдання кримінально-правової політики	4/4	4	4
2	Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики	2/4	2	4
3	Історія кримінально-правової політики України	4/4	4	4
4	Кримінально-виконавча політика	4/4	4	4
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ				
5	Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі	4/4	4	4
6	Криміналізація та декриміналізація діянь	4/4	4	4
7	Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права	4/4	4	4
8	Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту	6/4	6	4
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ				
9	Види кримінальних правопорушень та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності	4/4	4	4
10	Склад кримінального правопорушення, як єдина	2/4	2	4

	підстава кримінальної відповідальності			
11	Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох кримінальних правопорушень	2/4	2	4
12	Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації	8/4	8	4
Разом		48/48	48	48
Виконання завдань для самостійної та індивідуальної роботи		12		
Екзамен		40		
Всього		100		

Ведення конспекту лекцій є обов'язковим. Пропущені лекції підлягають самостійному опрацюванню з додатковим контролем з боку викладача, якому має бути продемонстрований конспект за відповідною темою.

Робота на практичних заняттях складається з відповідей на теоретичні питання по відповідній темі, опрацюванні контрольних питань та виконання практичних завдань. За роботу на практичному занятті можна отримати до 4 балів.

Робота на практичних заняттях складається з виконання практичних завдань, а їх оцінювання залежить від точності та повноти виконання завдань за наступними критеріями:

- виконання практичного завдання у повному обсязі без помилок – 4 бали;
- виконання практичного завдання у повному обсязі з незначними помилками – 3 бали;
- виконання практичного завдання не у повному обсязі без помилок – 2 бали;
- виконання практичного завдання не у повному обсязі з незначними помилками – 1 бал;
- виконання практичного завдання не у повному обсязі зі значними помилками – 0,5 балів;
- невиконання практичного завдання – 0 балів.

Пропущене практичним заняття відпрацьовується виконанням запропонованих завдань в індивідуальному порядку з подальшим контролем з боку викладача.

Самостійна робота оцінюється викладачем з розрахунку 0,5 бала за повністю висвітлені в конспекті питання переліку з кожної теми. За виконання завдань для самостійної роботи ви можете отримати до 6 балів.

Індивідуальну роботу має виконати кожен здобувач вищої освіти відповідно до запропонованої тематики. За виконання цього завдання з розрахунку 0,5 бала з кожну тему ви можете отримати до 6 балів залежно від дотримання таких критеріїв: дотримання форми, відповідність темі, логічність висвітлення питання, аргументованість висновків тощо.

Таким чином, виконавши самостіну та індивідуальну роботу з кожної теми в сукупності можливо отримати до 12 балів.

Підсумковий контроль з дисципліни відбувається у вигляді екзамену, на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. На екзамен виносяться питання з переліку наведеного нижче. Якщо під час проходження курсу ви набрали 60 балів то маєте право не складати екзамен, вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно», «А» (90 – 100 балів)

1. При відповіді на питання аспірант виявив глибокі, міцні, узагальнені, системні знання навчального матеріалу; здатний аргументовано використовувати їх у нестандартних ситуаціях.

2. Уміє самостійно знаходити джерело додаткової інформації та аналізувати й використовувати її, виявляє власне ставлення до неї.

3. Самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію до них. Вільно висловлює власні судження і переконливо їх аргументує.

4. Презентує власну інтерпретацію навчального матеріалу; уміє запропонувати проблемне або суперечливе питання для розгляду іншими студентами.

5. Відповідь аспіранта повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча.

Оцінка «добре», «В» (82 – 89 балів)

1. Аспірант виявляє знання і розуміння навчального матеріалу; правильно, логічно відтворює його; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.

2. Уміє аналізувати і систематизувати інформацію, встановлювати найсуттєвіші, зв'язки й залежності між явищами й фактами, використовуючи загальновідомі докази у власній аргументації.

3. Відповідь аспіранта повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями, їй бракує власних суджень.

Оцінка «добре», «С» (75 – 81)

1. Аспірант виявляє знання і розуміння навчального матеріалу; правильно, логічно відтворює його; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.

2. Уміє аналізувати і систематизувати інформацію, встановлювати найсуттєвіші, зв'язки й залежності між явищами й фактами, використовуючи загальновідомі докази у власній аргументації.

3. Відповідь аспіранта повна, обґрунтована, але з певною кількістю грубих помилок, їй бракує власних суджень.

Оцінка «задовільно», «D» (68 – 74)

1. Аспірант може в цілому самостійно відтворювати (на репродуктивному рівні) значну частину навчального матеріалу.

2. Здатний з помилками й неточностями дати визначення понять та пояснити їх на прикладах.

3. Відповідь аспіранта правильна, але неповна, недостатньо аргументована, їй бракує самостійності при оцінюванні висловлюваних суджень.

Оцінка «задовільно», «E» (60 - 67)

1. Аспірант може в цілому самостійно відтворювати (на репродуктивному рівні) значну частину навчального матеріалу.
2. Здатний з помилками й неточностями дати визначення понять та пояснити їх на прикладах.
3. Відповідь аспіранта задовольняє мінімальні критерії.

Оцінка «незадовільно», «FX» (35 – 59)

1. Аспірант розрізняє об'єкт вивчення і може фрагментарно відтворити незначну частину навчального матеріалу.
2. Відповідь його елементарна, неповна, безсистемна, складається з кількох простих речень, часто на рівні "так - ні" (при виборі правильного варіанта із двох запропонованих викладачем). Обов'язкове повторне вивчення і перескладання відповідного розділу програмного матеріалу.

Оцінка «незадовільно», «F» (1 – 34)

1. Аспірант розрізняє об'єкт вивчення і може фрагментарно відтворити незначну частину навчального матеріалу.
2. Відповідь аспіранта неповна, безсистемна, складається з кількох простих речень. Обов'язкове повторне вивчення і перескладання відповідного всього програмного матеріалу.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів.